

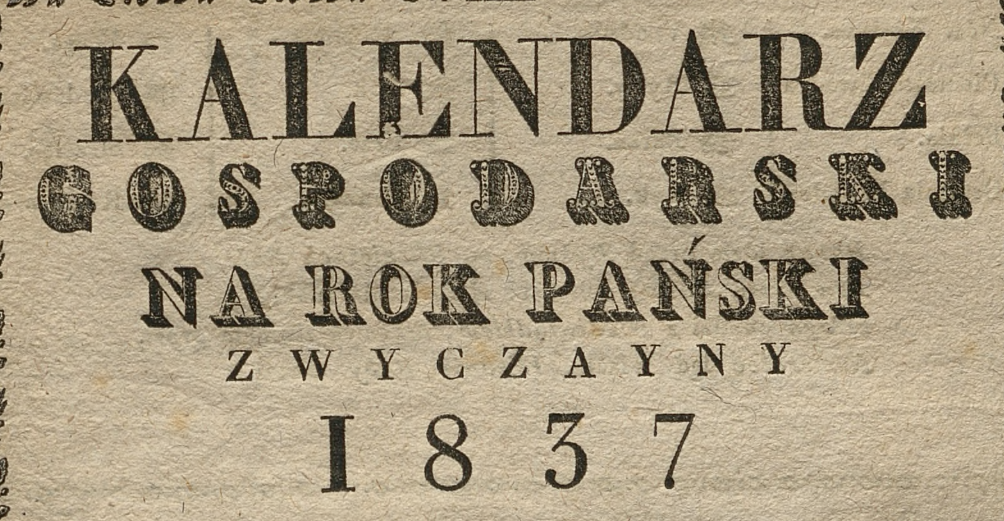

KALENDARZ
GOSPODARSKI
NA ROK PAŃSKI

W WILNIE I GRODNIE.

Sprzedaż Kalendarzy w Wilnie w Drukarni Manesa Romma przy Ulicy Żmudzkiey pod N. 327, a w Grodnie w Drukarni Zymela Typografa przy Ulicy Bonifraterskiey pod N. 508.

KALENDARZ GOSPODARSKI NA ROK PAŃSKI

ZWYCZAYNY

1837

Zawierający w sobie dni 365, oraz Swięta Rzymskie i Ruskie z oznaczeniem dni galowych; Epochy znakomitsze; tabelę wschodu i zachodu słońca; odmiany xiężyca; wiadomości i doświadczenia gospodarskie i astronomiczne; ciekawe rozmaitości i anegdoty; przepowiednie zmiany powietrza; odchod poczt w Wilnie i Grodnie; pryncypalnieysze jarmarki, oraz święta i posty Staro-Zakonnych.

МѢСЯЦОСЛОВЪ ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ

НА 1837 ГОДЪ,

Который есть простымъ содержитъ въ себѣ 365 дней.

W WILNIE I GRODNIE

w Drukarni Manesa Romma i Zymela Typografa.

ODMIANY XIĘŻYCA I ZNAKI ZODYATYCZNE.

Nów Xiężyca.	Wodnik.	Bliźnięta.	Waga.
Pierwsza Kwadra.	Ryby.	Rak.	Niedźwiadek.
Pełnia.	Baran.	Lew.	Strzelec.
Ostatnia Kwadra.	Byk.	Panna.	Kozierożec.

Baran idzie przed *Bykiem*, po *Bliźniętach Raki*,
Lew przed *Panną* uchodzi, są to letnie znaki;
Waga chodzi z *Niedźwiadkiem*, *Strzelec* zimnem grozi,
Kozierożec ląd wiąże, *Wodnik Ryby* mrozi.

Pozwolono drukować. Wilno, dnia 15 Maja 1836 roku.

Cenzor Paweł Kukolnik.

NAZWISKA PLANET.

Słońce jest głównym Planetą.

Xiężyc.	Ziemia.	Westa.	Jowisz.
Merkury.	Mars.	Ceres.	Saturn.
Wenus.	Juno.	Pallas.	Uran.

LICZBY ZWRÓTÓW KALENDARSKICH.

Podług Star: Kalendar:			Podług Now: Kalendar:
XIV.	Złota Liczba	XIV.	
XXVI.	Okrąg Słońca	XXVI.	
IV.	Epakta	XXIII.	
X.	Poczet Rzymski	X.	
C.	Litera Niedzielna	A.	

ROK PERYODU JULIUSZOWEGO 6550.

Mięsopustu od Nowego roku do Popielcu Niedziel 8 dni 5.

RUCHOME SWIĘTA

RZYMSKIE.

Niedzie: Starozapus.	14 Febr: vs. 22 Styc: ns.
Popielec	3 Mar: vs. 8 Lut: ns.
Wielkanoc	18 Apr: vs. 26 Mar: ns.
Krzy: dn.	24, 25, 26 Maj: vs. 1, 2, 3 Maj: ns.
Wniebowstą: Pańsk:	27 Maja vs. 4 Maj: ns.
Zielone Swiątki	6 Jun: vs. 14 Maja ns.
Boże Ciało	17 Jun: vs. 25 Maja ns.
Niedziel po Zielonych Swiątk:	24 vs. 28 ns.
Niedziela I. Adwen:	28 Nov: vs. 3 Grud: ns.

RUSKIE.

Недѣля Мясопустная	21 Февраля.
Недѣля Сыропустная	28 Февраля.
Пасха Христова	18 Апрѣля.
Вознесеніе Господне	27 Маія.
Пятдѣсятница	6 Іюня.
Мясопустъ Петровъ	13 Іюня.
Петрова поста	2 Недѣли 1 день.
Мясопустъ Спасовъ	29 Іюля.
Мясопустъ Филиповъ	14 Ноября.

Wielkanoc Ruska w pięć Niedziel po Rzymskiey.

SUCHEDNI PRZYPADAJĄ.

V. S. Pierwsze, w Marcu 10, 12 i 13.
Drugie, w Czerwcu 9, 11 i 12.
Trzecie, w Wrześniu 15, 17 i 18.
Czwarte, w Grudniu 15, 17 i 18.

N. S. Pierwsze, w Lutym 15, 17, 18.
Drugie, w Maju 17, 19, 20.
Trzecie, w Wrześniu 20, 22, 23.
Czwarte, w Grudniu 20, 22, 23.

ЧИСЛО ЛѢТЪ.

Отъ сотворенія Міра по Греческимъ хронографамъ	7345 годъ.
Отъ Юліянскаго Періода	6550 годъ.
Отъ сотворенія Міра по Римскимъ хронографамъ	5786 годъ.
Отъ сотворенія Міра по Еврейскимъ	5597 годъ.

ЧИСЛО ВОЗВРАТОВЪ МѢСЯЦОСЛОВНЫХЪ.

Индыктъ	I.	10.
Кругъ Солнцу	Θ.	9.
Вруцелѣто	Д.	4.
Кругъ Лунѣ	AI.	11.
Основаніе	Д.	4.
Епакта	ЗI.	17.
Ключъ граный		Щ.

Мясоястія продолжается 8 Недѣль и 5 дни.

EPOCHY ZNAKOMITSZE.

Od stworzen: świata podł. Grekow 7345
— — — — — — — — — Rzymian 5786
— — — — — — — — — Żydow - 5597
Od Potopu podług Grekow - - - 5103
— — — — — Rzymian - - - 4130
Od liczby lat przez Grekow używaney, którzy liczyli swoje lata pod nazwaniem Olimpijad, na pamiątkę Miasta Olimpii - - - - - 2614
Od Narodzenia Chrystusa Pana w Betlejem Judzkiém 25 Decembra r. 37 i ostatniego panowania Heroda Askalonity, a 40 roku panowania Augusta Cesarza Rzymskiego - - 1837
Od Smierci Krzyżowey Chrystusa P. 1804
Od Soboru Cezaryeńskiego w Palestynie, który postanowił, aby Pascha nie 14 Marca razem z Żydami, ale w Niedzielę po tym odprawowała się - - - - - - - - - 1641
Od Soboru powszechnego Niceńskiego I, który postanowił, aby Pascha była celebrowana w przypadającą Niedzielę zaraz po 14 xiężycu 1 miesiąca, to jest: Marca wpadającą na aequinoctium wiosenne, albo zaraz po nim następującą - - 1512
Od Smierci Cesarza Konstantyna W., który żył lat 65, panował 31, zażywszy lekarstwa dla poratowania zdrowia życie zakończył - - - 1500
Od Soboru powszechn: II, a Konstantynopolskiego I, na którym dwie herezye potępione zostały: Macedoniusza i Apollinarysa - - - 1456
Od wynalazku Dzwonow - - - - 1437
Od Soboru powszechne: III, a Efezkiego I, który potępił herezyę Nestoryusza - - - - - - - 1406
Od Soboru powszechne: IV, Chalcedońskiego, przeciw: Eutychesowi 1386
Od Soboru powszech: V, a Konstantynopol: II, który potępił pisma 3ch Biskupow i osobę Teodora Mopsuesteńskiego - - - - - 1284
Od użycia Organow i inszych Instrumentow muzycznych w Kościoła: 1177
Od zbiegu wszystkich Planet na Wschodzie 16 Września - - - 651
Od wynalazku Okularow - - - - 538
Od wymurowania ogromney Wieży 336 stop wysokości na pamiątkę wielkiego pożaru w Londynie - 171
Od przyięcia tytułu CESARSKIEGO w Rossyi - - - - - - - - - - - 116
Od zwycięztwa Rossyjan i Austryjakow pod dowodztwem Sałtykowa i Laudona nad Fryderykiem II. - 78
Od wzięcia Oczakowa przez Xięcia Potemkina - - - - - - - - - 49
Od Narodzenia JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI CESARZA Wszech Rossyy i Króla Polskiego NIKOŁAJA PAWŁOWICZA - - - - - - 41
Od odkrycia Planety Ceres - - - - 36
Od pobicia Francuzow przez Woyska Sprzymierzonych MONARCHOW pod czas trzy-dniowey bitwy pod Lipskiem - - - - - - - - - - - 24
Od wystawienia Pałacu z lanego żelaza kolosalney wielkości z 42 kolumnami przez Xięcia Łobanowa w Peterzburgu - - - - - - - 16
Od Wstąpienia na Tron Rossyyski NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA Wszech Rossyy i KRÓLA Polskiego NIKOŁAJA PAWŁOWICZA - - - 12
Od Wstąpienia na Tron Polski - - 12
Od Szczęśliwey Koronacyi JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładnącego Całą Rossyą i JEY IMPERATORSKIEY MOŚCI ALEXANDRY TEODOROWNY w Moskwie na CESARSTWO Rossyyskie - - - - - - - 11
Od Szczęśliwey Koronacyi w Warszawie na Królestwo Polskie - - 8
Od obrania 259 Papieża Grzegorza XVI, z domu Capelari narodzonego 18 września 1765. - - - - - - 7
Od grasującey Cholery nazwaney *morbus* - - - - - - - - - - - 6

JANUARIUS, ГЕНВАРЬ, STYCZEŃ ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Luty w Styczniu.	B.Z. Z.
		Nazwane jest Imie Jego JEZUS. Luc. 2.				
1	P.	NOWY ROK. Fulgen.	ОБРЕЗАН: ГОСП.	13	Hilaryusza Pap.	
2	S.	Makarego Opata.	Sylwestra Papy.	14	Hilarego Opata.	
		Wstań, a weźmiy Dziecią: i Matkę Jego. Mat. 2.			Joan. 2.	
3	N.	Po Now. Roku. Daniela.	Н. предъ Богоявлен.	15	N. 2 po 3 Król.	
4	P.	Tytusa Biskupa i Mę.	Sobor 70 Apostołow.	16	Marcella Papie.	
5	W.	Telesfora Pap. i Męcz.	Fteopemta Mę. *Post.*	17	Antoniego Opat.	
6	S.	Trzech Królów.	Богоявлен: Господ.	18	Katedra S. Piot.	
7	C.	Julijana i Lucyjana.	*Sobor Sw. Joanna.*	19	Ferdynan. Kró.	
8	P.	Rygober. i Seweryna.	Heorhija Chozowita.	20	Fabija: i Sebasty.	
9	S.	Marcyjanny Pan. i Mę.	Połyewkta Muczeńn.	21	Agnieszki Pann.	
		Należli Go w Kościele siedzącego. Luc. 2.			Mat. 20.	
10	N.	1 po 3 Król. Agaton.	Н. 1 по Богоявлении.	22	N. Starozapust.	
11	P.	Hygina Pap. i Męcz.	Fteodozyja Prepod.	23	Zaśl. P. M. Jana.	
12	W.	Raynolda i Honoraty.	Tatijany Muczeńnicy.	24	Tymoteusza Wł.	
13	S.	Hilaryusza i Felixa.	Ermiła i Stratonika.	25	Nawr. S. Pawła.	
14	C.	Hilarego i Anastazyi.	Muczeńni. Synaysk.	26	Polikarpa Bisk.	
15	P.	Pawła Pierw. Pustel.	Pawła Ftyweyskaho.	27	Jana Złotouste:	
16	S.	Marcella Papieża i Mę.	Pokł. Cz. Wer. S. Petr.	28	Ildefo: i Karol.	
		Jeszczeć nie przyszła godzina moja. Joan. 2.			Luc. 8.	
17	N.	2 po 3 Król. N. Im. Jez.	Н. 2 по Богоявлении.	29	N. Mięsopustna.	
18	P.	Katedra Sgo Piotra.	Aftanasija i Kiryłła.	30	Martyny Panny.	
19	W.	Ferdynanda i Kanuta.	Makaryja Ehypets.	31	Piotra Wyznaw.	
20	S.	Fabijana i Sebastyja.	Euftymija Wielika.	1	*Feb:* Ig. B. *Wi.*	
21	C.	Agnieszki Pan. i Mę.	Maxima Ispowied.	2	Grom. N. M. P.	
22	P.	Wincentego i Anastaz.	Timofteja i Anastasii.	3	Błażeja B. i Mę:	
23	S.	Zaśl. N. P. M. i Jana.	Klimenta Episkopa.	4	Andrzeja i Wer.	
		Tam będzie płacz i zgrzytanie zębow. Mat. 8.			Luc. 18.	
24	N.	3 po 3 Król. Tymot.	Н. 3 по Богоявлении.	5	N. Zapustna.	
25	P.	Nawróc. S. Pawła Apo.	Hryhoryja Ar. Ep.	6	Teofila i Dorot.	
26	W.	Polikarpa Bisk. i Mę.	Xenefonta Prepodo.	7	Romualda Opat.	
27	S.	Jana Złotoustego Bis.	Woz: Mo. S. Joan. Zł.	8	Jan. z Mat. *Pop.*	
28	C.	Ildefonsa Bis. i Karola.	Efrema Syryna.	9	Apolonii. P. i M.	
29	P.	Franciszka Salezy. Bis.	Pre. Mo. S. Ihnat. Bo.	10	Scholastyki Pan:	
30	S.	Martyny i Adelgundy.	Трехъ Святителей.	11	Lucyusza i Eufr.	
		Ze Mu i wiatry i morza są posłuszne. Mat. 8.			Mat. 4.	
31	N.	4 po 3 Król. Piotra.	Н. 4 по Богоявлении.	12	N. 1 Wstępna.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak wodnika dn. 8 g. 6 mi. 23 rano.

Pierw. kwa. dnia 1 go. 6 mi. 51 wieczorem.

Pełnia dn 9 godz. 9 m. 26 wieczor.

Ostatnia kwad. dn. 17 go. 8 mi. 12 wieczor.

Nów dn. 24 g. 11 min. 49 rano.

Pierw. kwad. dn. 31 go. 11 mi. 20 rano.

Maxymy Moralne.

Żeby nie był uparty do stanowienia słowa swojego; i żeby odcinał pożądliwość swoję, a spuszczał twarz i kładł sobie śmierć przed oczyma, i strzegł samego siebie od kłamstwa.

I nie mówił słów próżnych, ani odpo-

FEBRUARIUS, ФЕВРАЛЬ, LUTY ma dni 28.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Marzec w Lutym.	B.Z.Z.
1	P.	Ignacego Bi. i M. *Wig.*	Tryfona Muczeńnika.	13	Jordana i Fuski	
2	W.	Gromniczney N. M. P.	Стрѣтеніе Господ.	14	Walent. Kap. M.	
3	S.	Błażeja Bis. i Męczeń.	Symeona Pre. i Anny	15	Faust. M. *Such.*	
4	C.	Andrzeja i Weroniki.	Isidora Prepodob.	16	Julijanny P. M.	
5	P.	Agaty Panny i Męcz.	Ahafii Muczeńnicy.	17	Polikarpa. *Such.*	
6	S.	Teofila i Doroty Pan.	Wokuła Prepodob.	18	Konstan. *Such.*	
		Panie, izaliś ty nieposiał dobrego nasie. Mat. 13.			Mat. 17.	
7	N.	5 po 3 Król. Romual.	Н. 5 по Богоявленіи	19	N. 2 Sucha.	
8	P.	Jana *de Matta* i Rych.	Fteodora Stratiłata.	20	Eucharego Bis.	
9	W.	Apolonii Pan. i Męcz.	Nikifora Muczeńnika.	21	Eleonory Pan.	
10	S.	Scholastyki Panny.	Charłampija Muczeń.	22	Kated. S. Piotr.	
11	C.	Lucyusza i Eufrozyn.	Własija Sw. Mucz.	23	Fulgen. Wyzn.	
12	P.	Gaudentego i Eulalii.	Meletija i Alexija A. E.	24	Macieja Aposto.	
13	S.	Jordana, Julij: i Fuski.	Martiniana Prepo.	25	Wiktoryna Mę.	
		Zawołay robotnikow, i day im zapłatę. Mat. 20.			Luc. 11.	
14	N.	Starozapust. Walente.	Н. 6 по Богоявленіи	26	N. 3 Głucha.	
15	P.	Faustyna i Jowita Mm.	Onisyma Apostoła.	27	Fortun. i Anast.	
16	W.	Julijanny Pan. i Męcz.	Pamfiła i Porfiryja.	28	Romana Wyzn.	
17	S.	Polikarpa i Sabina Bis.	Fteodora Tyrona.	1	*Mar:* Albina Bi.	
18	C.	Konstancyi i Zuzanny.	Leona Wielikaho.	2	Heleny C. i Am.	
19	P.	Konrada i Gabina Mę.	Archippa Apostoła.	3	Kunegundy Ces.	
20	S.	Eucharego Biskupa.	Leona Episkopa.	4	Kazimierza Kr.	
		Nasienie jest słowo Boże. Luc. 8.			Joan. 6.	
21	N.	Mięsopustna Eleonory.	Н. Мясопустная.	5	N. 4 Srzodopost.	
22	P.	Katedra Swię. Piotra.	Obr. Mo. MM. w Euh.	6	Wiktoryi i Kol.	
23	W.	Fulgentego Wyznaw.	Połykarpa Sw. Mucz.	7	Tomasza z Akw.	
24	S.	*Macieja Apostoła.*	*Obr. cz. Hł. S. Joan.*	8	Jana Bożego W.	
25	C.	Wiktoryna i Serafina.	Tarasija Sw. Otca.	9	Franciszki Wd.	
26	P.	Alexandra i Nestora.	Porfiryja Episkopa.	10	40 Męczeńnik.	
27	S.	Fortunata i Anastazyi.	Prokopija Dekapol.	11	Konstan. Wyz.	
		I ubiczowawszy, zamordują Go Luc. 18.			Joan. 8.	
28	N.	Zapustna. Romana.	Н. Сыропустная.	12	N. 5 Biała.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak ryby d. 6 go. 9 mi. 3 wieczorem.

Pełnia dn. 8 go. 4 min. 5 wieczor.

Ostatnia kwad. dn. 16 go. 7 mi. 12 rano.

Nów dn. 22 g. 10 m. 11 wieczor.

wiadał starszym, i zelżywość znosił, i nienawidział leniwstwa, a pilnował zawsze zasmucenia swego.

Usiłuycież tedy wszyscy młodzi zachować te prawidła, ażeby życie wasze nie było bez pożytku.

Bądź tedy każdy zawsze czuły około wszystkich słów tych, które słyszysz, abyś mawiał: *Odpuść mi*

Ponieważ pokora oddala wszystkie zamachy nieprzyjacielskie. Nie rozumiey się być czymści dla uczynkow twoich.

Niech będzie smutna twarz twoja, oprócz chybaby przybyli do ciebie obcy ludzie, w ten czas ciesz się z niemi, ażeby mieszkała w tobie bojaźń Pańska.

Jeślibyś czynił podróż z obcemi osobami, odłącz się od nich trochę, abyś się zacho-

MARTIUS, МАРТЪ, MARZEC ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Kwiecień w Marcu.
1	P.	Albina Bis. i Toby.	Ewdokii Mu. *D. 1 pos.*	13	Niceło. i Kryst.
2	W.	Symplicyusza i Heleny	Ftęodota Sw: Mucz.	14	Zachary. i Mat.
3	S.	Fortun. i Kune. *Popiel.*	Eutropija i Kleonika.	15	Cyrylla i Longi.
4	C.	KazimierzaKrólewica.	Herasima Prepodo.	16	Cyrylla i Tacyj.
5	P.	Przenies. S. Wacława.	Konona Muczeńnika.	17	N.P.M. Bol. Ger.
6	S.	Wiktoryna i Kolety.	42 Muczeń. w Ammo.	18	Gabryela Arch.
		Nie będziesz kusił Pana Boga twego. Mat. 4.			Mat. 21.
7	N.	1 Wstępna. Tomasza.	Н. 1 Поста.	19	N. 6 Kwietna.
8	P.	Jana Bożego Wyzn.	Fteofiłakta Prepodob.	20	Joac. Oy. N.M.P.
9	W.	Franciszki i Katarzy.	40 Muczeń. w Sewas.	21	Benedykta Opa.
10	S.	40 Męczeńnikow. *Such.*	Kondrata Muczeńnik.	22	Pawła i Oktaw.
11	C.	Konstantyna i Pelagii.	Sofronija Patryarcha.	23	*Wielki Czwar.*
12	P.	Grzegorza Papieża. *Su.*	Fteofana i Hryhor.	24	*Wielki Piątek.*
13	S.	Nicefora i Krys. *Such.*	Pre. Mo. Nikifora Pat.	25	*Wielka Sobota.*
		Panie dobrze nam jest tu być. Mat. 17.			Mar. 16.
14	N.	2 Sucha. Zacharyja.	Н. 2 Поста.	26	Zmartw. Pańsk.
15	P.	Cyryjaka i Longina.	Ahapija Muczeńnika.	27	Poniedz. Wielk.
16	W.	Cyrylla i Tacyjana.	Sawina Sw. Muczeń.	28	Syxta i Gunter.
17	S.	Patrycego i Gertrudy.	*Alexija Prepodobn.*	29	Eustach. i Anas.
18	C.	Gabryela Ar. i Edwar.	Kiryłła Jerusalims.	30	Kwiryn. i Aniel.
19	P.	*Józefa Obl. N. M. P.*	Chrysanfta i Daryi.	31	Benijam. i Balbi.
20	S.	Joachima Oyca N.M.P.	Otec w Obit. Sw. Saw.	1	*Apr.* Teod. *Wi.*
		Kto nie jest ze mną, przeciw mnie jest. Luc. 11.			Joan. 20.
21	N.	3 Głucha. Benedyk.	Н. 3 Поста.	2	N. Przewodna.
22	P.	Pawła B. i Oktawiana.	Wasilija Sw. Muczeń.	3	Zwiast. N.M.P.
23	W.	Ottona i Katarzyny.	Nikona Pre. Muczeń.	4	Izydora Bisku.
24	S.	Epigmeu: i Laty. *Wig.*	Zacharyja Ispowied.	5	Wincente. Fer.
25	C.	Zwiastowan. N. M. P.	Благовѣщ. Пр. Бого.	6	Wilhelma i Cele.
26	P.	Teodozyusza i Kastul.	Sobor Hawryiła Arch.	7	Donata i Rufina.
27	S.	Ruperta Bis. i Jana.	Matrony Muczeńnicy.	8	Dyonize. i Apol.
		Zbierzcież zbywające ułomki. Joan 6.			Joan. 10.
28	N.	4 Srzodopost. Syxta.	Н. 4 Поста.	9	N. 2 po Wielk.
29	P.	Eustachego i Anastaze.	Marka Pr. i Kiryłła.	10	Ezechiela Pror.
30	W.	Kwiryna Bis. i Anieli.	Joanna Spisatela.	11	Leona Papieża.
31	S.	Benijamina i Balbiny.	Ipatyja Episkopa.	12	Juliusza Męczeń.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak barana dn. 8 go. 9 mi. 5 wieczor.

Porówn: dnia z nocą. Początek wiosny.

Pierw: kwa. d. 2 g. 5 mi. 49 rano.

Pełnia d. 10 g. 8 mi. 37 rano.

Ostatnia kwad. dn. 17 g. 2 min. 58 wieczor.

Nów d. 24 g. 9 mi. 1 rano.

Pierw: kwad. dn. 31 go. 12 mi. 53 po północy.

wał w milczeniu, i gdy idziesz przez drogę, nie obracay się ani w lewą, ani w prawą, ale rozmyślay o życiu twoim, i modl się w myśli twey do Boga, na którekolwiekbyś mieysce wszedł, nie postępuy poufale z mieszkańcami jego.

We wszystkich rzeczach twoich bądź zawsze skromny (kochay modestyją), a do tych rzeczy, które przed cię położą, zwolna ściągay rękę twoję.

Jeślibyś był młódszym, nie ściągay ręki twojey pierwszy do pokarmow, ani poda-

APRILIS, АПРѢЛЬ, KWIECIEN ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. May w Kwietniu.	B.Z.Z.
1	C.	Hugona i Teodory.	Maryi Ehypetskija.	13	Hermenegil. Mę.	
2	P.	Franciszka z Pauli.	Tyta Czudotworca.	14	Tyberyusza Mę.	
3	S.	Rycharda i Teodozyi.	Nikity Ispowiednika.	15	Ludwiki i Kass.	
		Kto z Boga jest, słów Bożych słucha. Joan. 8.			Joan. 16.	
4	N.	5 Biała. Izydora.	Н. 5 Поста.	16	N. 5 po Wielk.	
5	P.	Wincentego Ferreryu.	Fteoduła i Ahaftopo.	17	Aniceta i Rudol.	
6	W.	Wilhelma i Syxta Pa.	Eutychija Otca.	18	Apolonius. Męc.	
7	S.	Donata i Rufina.	Heorhija Episkopa.	19	Hermogen. i Paf.	
8	C.	Apołoniusza i Dyonize.	Irodiona i Ahawa.	20	Sulpicyusza Mę.	
9	P.	N.M.P. Bol. Maryi Eg.	Eupsychija Muczeń.	21	Anzelma i Sym.	
10	S.	Ezechiela Proroka.	Terentija Muczeńni.	22	Sotera i Kaja Pp.	
		Oto Król twóy idzie ku tobie. Mat. 21.			Joan. 16.	
11	N.	6 Kwietna. Leona P.	Н. 6 Вербная.	23	N. 4 po Wielk.	
12	P.	Juliusza i Konstantego.	Wasilija Episkopa.	24	Woycie. Ar. Bi.	
13	W.	Hermenegilda Kr. M.	Artemona Św. Mucz.	25	Mark. Ap. i Ew.	
14	S.	Tyburcego i Walerya.	Martina Papy Rym.	26	Marcellin. i Klet.	
15	C.	*Wielki.* Krescentego.	*Wielikiy Czetwiert.*	27	Anastaz. i Teofi.	
16	P.	*Wielki.* Kalixta i Lam:	*Wielikiy Piatok.*	28	Witalisa Męcz.	
17	S.	*Wielka.* Aniceta i Ru.	*Wielikaja Subbota.*	29	Piotra Męczeń.	
		Wstałci zmartwych, nie masz Go tu. Mar. 16.			Joan. 16.	
18	N.	Zmartw. Pań. Apolon.	Н. Пасха Христова.	30	N. 5 po Wielk.	
19	P.	Pon. Wielk. Hermo.	Понедѣль. свѣтлый.	1	*Maj.* †. Fil. i Ja.	
20	W.	Wiktora i Cezarego.	Вторникъ свѣтлый.	2	†. Atana. Zygm	
21	S.	*Anzelma i Symona.	Januaryja Św. Mucz.	3	†. Znaz. S. Krz.	
22	C.	Sotera i Kaja Pp. Mm.	Fteodora Sykeota.	4	Wniebow. Pań.	
23	P.	*Jerzego Męczeńnika.*	Георгія Великомуч.	5	Piusa V. Pap.	
24	S.	Woyciecha Ar. B. i M.	Sawwy Stratiłata.	6	Jana w Oleju.	
		Weźmiycie Ducha Swiętego. Joan. 20.			Joan. 15 i 16.	
25	N.	Przewodna. *Marka.*	Н. 1 по Пасцѣ.	7	N. 6 po Wielka.	
26	P.	Kleta i Marcellina Pap.	Wasilija Episkopa.	8	*Stanisław. B.M.*	
27	W.	Anastazego i Tertulija.	Symeona Episkopa.	9	Grzegorza Teol.	
28	S.	Witalisa Męczeńnika.	Jassona i Sosypatra.	10	Izydora i Anton.	
29	C.	Piotra Męczeńnika.	9 Muczeń: w Kizicie.	11	Mamerta Bisku.	
30	P.	Katarzyny Seneńskiey.	*Jakowa Apostoła.*	12	Pankr: i Neryu.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak byka dnia 8 go. 9 mi. 24 rano.

Pełnia d. 8 g. 10 mi. 21 wieczor.

Ostatnia kwad. dn. 15 go. 8 mi. 38 wieczorem.

Nów dn. 22 go. 8 mi. 43 wieczor.

Pierw: kwad: dn. 30 go. 7 mi. 20 wieczor.

way cokolwiek z pokarmow do ust drugiemu.

Jeślibyś leżał na jakowym mieyscu, nie okryway się razem z drugim jednym i tymże samym pokryciem, a modl się długo wprzód, niżeli się położysz.

Jeślibyś do picia wina przymuszony był kiedy, nie piy nad miarę; strzeż się, abyś nie przestąpił przykazu dla przyiaźni.

Nie odprawuy niedbale nabożeństwa twego, abyś nie wpadł w ręce nieprzyjacioł twoich.

Staray się, ile możesz, zabawiać się Bogo-myślnością, gdyż to ciebie zachowa

MAJUS, MAЙ, MAY ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Czerwiec w Maju	B.Z.Z.
1	S.	*Filipa i Jakóba Apos.*	Jeremija Proroka.	13	Serwace. i Joba.	
		A duszę swoję kładę za owce moje. Joan. 10.			Joan. 14.	
2	N.	2 po Wielk. Grob.Chr.	Н. 2 по Пасцѣ.	14	Zesła. Ducha S.	
3	P.	*Znalezie. S. Krzyża.*	Tymofteja i Maury.	15	Poniedz. Swiąt.	
4	W.	Floryjana i Moniki.	Pełahii Pr. Muczeń.	16	Jana Nep. i Uba.	
5	S.	Piusa V. Papieża.	Iryny Wiel. Muczeń.	17	Paschalisa. *Such.*	
6	C.	Jana Ewan. w Oleju.	Jowa Mnohostradal.	18	Felixa i Wenan.	
7	P.	Domiceli Panny.	Jawl. Zna: Cz. Kresta.	19	Piotra Cel. *Such.*	
8	S.	*Stanisława Bis. i Mę.*	Іоанна Богослова.	20	Bernar. Sen. *Su.*	
		Maluczko a już mię nie uyrzycie. Joan. 16.			Mat. 28.	
9	N.	3 po Wielk. Op.S.Józ.	Н. 3. Пр. Мо. С. Ник.	21	SSS. Tróycy.	
10	P.	Zja. S. Mich. Izyd. Rol.	*Symona Apostoła.*	22	Heleny i Julii P.	
11	W.	Mamerta i Majola.	Mokija Sw. Muczeń.	23	Dezyderyusza B.	
12	S.	Pankracego Męczeń.	Epifanija i Hermana.	24	Jana i Joanny.	
13	C.	Serwacego Bi. i Joba.	Hlikeryi Wielik. Mu.	25	Boże Ciało.	
14	P.	Bonifacego Męczenni.	Isydora Muczeńnika.	26	Filipa Ner. Wy.	
15	S.	Zofii z 3ma Córkami.	Pachomija Wielika.	27	Jana Pa. i Bedy.	
		Idę do Onego, który mię posłał. Joan. 16.			Luc. 14.	
16	N.	4 po Wielk. Jana Nep.	Н. 4 по Пасцѣ.	28	N. 2 po Swiąt.	
17	P.	Torpeta i Paschalisa.	Andronika Apostoła.	29	Maxym. i Teod.	
18	W.	Felixa i Wenantego.	Fteodota Muczeńni.	30	Felix. i Ferdyn.	
19	S.	Piotra Celes. i Puden.	Patrykija Sw. Mucz.	31	Petroneli Pan.	
20	C.	Bernarda Seneńskiego.	Ftalileja Muczeńni.	1	*Jun.* Fort. i Pr.	
21	P.	Walensa i Polieukta.	*Konstantyna i Eleny.*	2	*Serca P. Jezus.*	
22	S.	Heleny Kr. i Julii P.	Wasiliska Muczeńni.	3	Laurent. i Klot.	
		Ja będę Oyca prosił za wami. Joan. 16.			Luc. 15.	
23	N.	5 po Wielk. Dezyder.	Н. 5 по Пасцѣ.	4	N. 3. po Swiąt.	
24	P.	†. Jana Regisa i Joan.	Symeona Prep. Otca.	5	Bonifacego Bis.	
25	W.	†. Urbana i Magdal. P.	*Tr. Ob. Ht. S. Joan. K.*	6	Norberta Bi. W.	
26	S.	†. Filipa Neryusza.	Karpa Apostoła.	7	Roberta Opata.	
27	C.	Wnieb. Pańsk. Jana P.	Вознесеніе Господ.	8	Maxym. i Med.	
28	P.	Germana i Lucyjana.	Nikity Episkopa.	9	Pryma i Felicy.	
29	S.	Maxymina i Teodozyi.	Fteodosii Tyrskija.	10	Bogumiła i Mał.	
		On o mnie świadczyć będzie. Joan. 15 i 16.			Luc. 5.	
30	N.	6 po Wielk. Felix.P.	Н. 6 по Пасцѣ.	11	N. 4 po Swiąt.	
31	P.	Petroneli Panny.	Ermija Apostoła.	12	Onufrego Pust.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak bliźniąt dnia 9 god. 9 mi. 40 rano.

Pełnia dn. 8 go. 9 min. 9 rano.

Ostatnia kwad. dn. 15 god. 1 min. 43 rano.

Nów dn. 22 god. 9 mi. 25 rano.

Pierw: kwad: dn. 30 go. 12 mi. 11 po południu.

od nieczystego życia.

Miłuy prace i utrapienie, ażeby zmnieyszyły się namiętności twoje, nie rozumiey się być czymści w żadney rzeczy, a będziesz się zabawiał pokutą za grzechy twoje.

Strzeż się kłamstwa; bo to odpędza od ciebie bojaźń Pańską.

JUNIUS, ІЮНЬ, CZERWIEC ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Lipiec w Czerwcu.	B.Z. Z.
1	W.	Nikodema i Prokula.	Justyna Filosofa Mu.	13	Antoniego z Pa.	
2	S.	Marcell. i Piotra Mm.	Nikifora Ispowiedni.	14	Bazylego W. Bi.	
3	C.	Laurentyna i Klotyl.	Łukilljana Muczeńn.	15	Wit. i Mo. Mm.	
4	P.	Alexandra i Kwiryna.	Mitrofana Patryar.	16	Benona i Justyn	
5	S.	Bonifacego i Waleryi.	Dorofteja Episkopa.	17	Adolfa i Marcyj.	
		Odchodzę i wrocę się do was. Joan. 14.			Mat. 5.	
6	N.	Zesł. Ducha S. Norber.	Сошествіе Св. Духа.	18	N. 5 po Swiąt.	
7	P.	Poniedz. Swiąt. Rober.	Понед. Св. Троицы.	19	Gerwaze. i Prot.	
8	W.	Maxymili: i Medarda.	Вторникъ Свѣтлый.	20	Sylwer. i Flore.	
9	S.	Pryma i Felicy. *Such:*	Kiryłła Alexandryis.	21	Aloizego Gonz.	
10	C.	Bogumiła i Małgorza.	Tymofteja Episkopa.	22	Paulina Biskupa.	
11	P.	Barnaby Apost. *Such.*	*Warftoło. i Warna.*	23	Agrypin. P. i M.	
12	S.	Onufrego Pust. *Such.*	*Onufryja Wielikaho.*	24	Nar. S. Jana Chr.	
		Dana mi jest wszystka władza. Mat. 28.			Mar. 8.	
13	N.	SSS. Tróycy. Antonie.	Н. і Всѣхъ Св. *Zapu.*	25	N. 6 po Swiąt.	
14	P.	Bazylego W. Biskupa.	Eliseja Pror. *D. 1 post.*	26	Jana i Pawła M.	
15	W.	Wita i Modesta Mę.	Ammosa Pr. i Jeroni.	27	Włady. Króla.	
16	S.	Aurelijana i Justyny.	Tychona Otca.	28	Leona Pap. *Wi*	
17	C.	Boże Ciało. Adolfa.	Тѣло Христово.	29	Piot. i Paw. Ap.	
18	P.	Marka i Marcel. Mm.	Leontija Muczeńnika.	30	Emilii i Lucyny.	
19	S.	Gerwazego i Protaze.	*Judy Apost. Br. Hos.*	1	*Jul:* Teobal. Pus.	
		Panie! stało się, jakoś rozkazał. Luc. 14.			Mat. 7.	
20	N.	2 po Swiąt. Sylwery.	Н. 2 по Сошествіи.	2	N. 7 po Swiąt.	
21	P.	Aloizego Gonzagi *S. J.*	Julijana Muczeńni.	3	Heliodora i An.	
22	W.	Paulina B. 10,000 Mm.	Eusewija Sw. Mucz.	4	Józefa Kalasant.	
23	S.	Zenona i Agrypiny P.	Ahrypiny Muczeńni.	5	Filomeny i Kar.	
24	C.	*Narodz. S. Jana Chr.*	Рож. Св. Іоанна Кр.	6	Izajasza i Domin.	
25	P.	**Serca P. Jezusa.* Pro.	Сестра. Пр. Богород.	7	Wilibalda i Pul.	
26	S.	Jana i Pawła Męcz.	Dawida Prepodobna.	8	Kilijana i Jana.	
		Raduycie się ze mną, bom nalazła grosz. Luc. 15.			Luc. 16.	
27	N.	3 po Swiąt. Władysł.	Н. 3 по Сошествіи.	9	N. 8 po Swiąt.	
28	P.	Leona Papieża. *Wigil.*	Woz. Mo. Ss. Kir. i Jo.	10	Jana z Du. 7 Br.	
29	W.	Piotra i Pawła Apo.	Петра и Павла Апо	11	Sabina i Pelagii.	
30	S.	Pamiąt: S. Paw. Apost.	Sobor 12 Apostołow.	12	Jana Gwelb. Op.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak raka d. 9 go. 6 m. 19 wieczor.

Przesil: letnie Początek lata.

Pełnia dn. 6 go. 5 min. 33 wieczor.

Ostatnia kwad. dn. 13 go. 7 mi. 41 rano.

Nów d. 20 g. 11 mi. 11 wieczor.

Pierw: kwad: dn. 29 go. 2 mi. 51 rano.

Nie otwieray wszystkim twoich dobrych uczynkow, aby nie porwał one nieprzyjaciel twóy.

Otwieray choroby twoje starszym twoim, abyś doznał pomocy przez ich radę.

Przymuszay siebie do roboty ręczney, a mieszkać będzie bojaźń Pańska w tobie.

Nie sądź bliźniego twojego, kiedy grzeszy, ani pogardzay go; wpadniesz bowiem w ręce nieprzyjacioł twoich.

Nie bądź sprzeczny do postanowienia słowa swego, aby się nie zamieszkały w tobie złości.

Kiedy usiędziesz do stołu, nie z ukon-

JULIUS, ИЮЛЬ, LIPIEC ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Sierpień w Lipcu.	B.Z. Z.	LUNACYE.
1	C.	*Juliusza M. i Teobald.	Kozmy i Damiana.	13	Małgorzaty Pa.		
2	P.	*Nawiedze: N. Mar. P.*	*Położ. Ryzy Pr. Boh.*	14	Benawentura K.		
3	S.	Awita Kap. i Kamilli.	Jakinfta Muczeńni.	15	Rozesł. SS. Apos.		
		Odtąd już ludzie łowić będziesz. Luc: 5.			Luc. 19.		
4	N.	4 po Swiąt. Józefa K.	Н. 4 по Сошествїи.	16	N. 9 po Swiąt.		Słońce wstępuje w znak lwa dnia 11 go. 5 mi. 14 rano.
5	P.	Wilhelma i Karoliny.	Marfty M. S. Symeon.	17	Alexego Wyzn.		
6	W.	Izajasza Pr. i Dominiki.	Sysoja Wielikaho.	18	Symeona i Kam.		
7	S.	Klaudyusza i Towar.	Ftomy Prepodob.	19	Wincen. *a Pau.*		
8	C.	Jana z Duk: i Kilijana.	Prokopija Wieli: Mu.	20	Elijasza Proro.		
9	P.	Zenona i Anatolii Pan.	Pankratija Episkopa.	21	Daniela P. i Pra.		
10	S.	7miu Braci śpiących.	45 Muczeńn. w Nikop.	22	Maryi Magdale.		
		Zostaw tam dar twóy przed Ołtarzem. Mat. 5.			Luc. 18.		
11	N.	5 po Swiąt. Cypryja.	Н. 5 по Сошествїи.	23	N. 10 po Swiąt.		Pełnia dn. 5 go. 12 min. 32 po północy.
12	P.	Jana Gwalberta Opat.	Prokła i Iłaryja Mu.	24	Krysty. P. i Mę.		
13	W.	Małgorzaty Król. Wę.	*Sob. S. Hawryiła Ar.*	25	Jakóba Apostoł.		
14	S.	Bonawentura Do. Koś.	Akwiły Apostoła.	26	An. Mat. N. M. P.		
15	C.	Roz. Ss. Ap. i Henry.	Kiryka i Julitty Mu.	27	Natalii i Pant.		
16	P.	*Szkaplerney N. M. P.*	Antynohena Sw. Mu.	28	Innocent. i Celsa.		
17	S.	Alexego Wiel. Wyz:	Maryny Wieliko-Mu.	29	Marty i Serafin.		Ostatnia kwad: dn. 12 go. 3 mi. 48 wieczor.
		Bo niektórzy z nich zdaleka przyszli. Mar. 8.			Mar. 7.		
18	N.	6 po Swiąt. Symeona.	Н. 6 по Сошествїи.	30	N. 11 po Swiąt.		
19	P.	Wincentego *a Paulo.*	*Makreny S. S. W. W.*	31	Ignacego Lojola.		
20	W.	Elijasza Pr. i Czesława.	Илїи Пророка.	1	*Aug.* Pio. w ok.		
21	S.	Daniela P. i Prax. P.	Symeona i Joan. Pr.	2	N. Mar. P. Aniel.		
22	C.	*Maryi Magdaleny.*	*Maryi Mahdałyni.*	3	Znal. S. Szczepa.		Nów dn. 20 go. 2 mi. 1 wieczor.
23	P.	Apolinara i Liberyusz.	Trofima i Fteofiła M.	4	Dominika Wyz.		
24	S.	Krystyny Panny i Mę.	Бориса и Глѣба.	5	N. Mar. P. Snież.		
		Ale który czyni wolę Oyca mego. Mat. 7.			Luc. 10.		
25	N.	7 po Swiąt. Kunegun.	Н. 7. Успе. Св. Анны	6	N. 12 po Swiąt.		
26	P.	*Anny Mat. N. M. P.*	Ermołaja i Paraskewi.	7	Kajetana Wyzn.		
27	W.	Pantaleona i Natalii.	*Pantelejmona Mu.*	8	Cyryjaka i Lar.		Pierw: kwad. dn. 28 go. 3 mi. 3 wieczor.
28	S.	Innocentego i Botwida.	Prochora i Nikanora.	9	Romana Męcz.		
29	C.	Marty i Serafiny Pan.	Kallinika Mucz. *Zap.*	10	Wawrzyńca M.		
30	P.	Abdona i Senna Męcz.	Siły i Sył. *D. 1 post.*	11	Zuzanny i Dygn.		
31	S.	Ignacego Loj. Wyzna.	Ewdokima Pre. Mu.	12	Klary i Felicys.		

tentowaniem smakuy jedzenie, i tylko ściągniy rękę twoję do tych rzeczy, które przed tobą są, a niech będą stulone kolana twoje, ani obracay oczu twoich do drugiego, ani chciwie piy, ani głosno złopay wodę.

Jeśliby cię przynagliła potrzeba do wyrzucenia flegmy, tedy siedząc między kompaniją, powstań, i zasłoniwszy się daleko od nich, odrzuć flegmę.

Nie poziewaу między ludźmi, a jeślibyć się przytrafiła czkawka, nie miey ust otwartych, a przestanie.

AUGUSTUS, АВГУСТЪ, SIERPIEN ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Wrześ: w Sierpniu.
		Odday liczbę szafarstwa twojego. Luc. 16.			Luc. 17.
1	N.	8 po Święt. Piotra.	Н. 8 по Сошеств.	13	N. 13 po Święt.
2	P.	*N. M. P. Anielskiey.*	Pre. Mo. Stefana P. M	14	Euzebiu. W. *Wi.*
3	W.	Znal: S. Szczepana Mę.	Isakija, Dałmata Pre.	15	Wnieb. N. M. P.
4	S.	Dominika Wyznawcy.	7mi Otr. w Efe. śpias.	16	Rocha Wyznaw.
5	C.	*N. Mar. P. Snieżney.*	Eusehnija Muczeń.	17	Mamer. i Miron.
6	P.	*Przemienie: Pańskie.*	Преображ. Господ.	18	Agapita i Krys.
7	S.	Kajetana i Donata.	Dometija Pr. Mucz.	19	Benigny i Broni.
		Dom móy, Dom modlitwy jest. Luc. 19.			Mat. 9.
8	N.	9 po Święt. Cyryjak.	Н. 9 по Сошеств.	20	N. 14 po Święt.
9	P.	Romana Męczennika.	*Matftija Apostoła.*	21	Stefana Króla.
10	W.	*Wawrzyńca Męczeń.*	Ławrentija Archidja.	22	Symfor. i Filib.
11	S.	Tyburcego i Zuzanny.	Eupła Djakona.	23	Zacheusza Filip.
12	C.	Klary i Felicys. Pan.	Fotija i Anikity Mu.	24	Bartłom. Apost.
13	P.	Hipolita i Kassyjana.	Maxima Ispowiedni.	25	Ludwika Króla.
14	S.	Euzebiusza Wy. *Wig.*	Micheja Proroka.	26	Zefiry: i Róży.
		Marto, troszczesz się i frasujesz się. Luc. 10.			Luc. 7.
15	N.	10 po Św. Wn. N. M. P.	Н. 10. Успен. Пр. Бог.	27	N. 15 po Święt.
16	P.	Rocha Wyznawcy.	*Pr. Ob. Ho. N. J. Ch.*	28	Augusty. Bisku.
17	W.	Mamerta i Mirona Mę.	Mirona Muczennika.	29	Scięc: S. Jana Ch.
18	S.	Agapita i Kryspina.	Flora i Ławra Mm.	30	Felixa i Gauden.
19	C.	Ludwika i Benigny.	Andreja Stratiłata.	31	Raymunda Wy.
20	P.	Bernarda Opata.	Samuiła Proroka.	1	*Sept.* Idzego Op.
21	S.	Stefana Kr. i Joan. Fr.	Ftaddeja Apostoła.	2	Stefana i Justa.
		I głuche uczynił, że słyszą. Mar. 7.			Luc. 14.
22	N.	* 11 po Św. Jacka W.	Н. 11 по Сошеств.	3	N. 16 po Święt.
23	P.	Zacheusza i Filipa Ben.	Łuppa Muczennika.	4	Rozalii Panny.
24	W.	*Bartłomieja Aposto.*	Eutychija Sw. Mucz.	5	Wiktor: B. W.
25	S.	Ludwika Króla.	Warftoło. i Tyt. Ap.	6	Zacharyj. Pror.
26	C.	Zefiryna i Róży Panny.	Adrijana i Natalii Mu.	7	Reginy P. *Wig.*
27	P.	Cezarego i Prz. S. Kaz.	Pimina Wielikaho.	8	Narod. N. M. P.
28	S.	August: B. i Dok. Koś.	Moysej. Muryna.	9	Gorgon. i Adryj.
		Przypatrzcie się lilijom polnym. Luc. 10.			Mat. 22.
29	N.	12 po Święt. Sc. S. Jan.	Н. 12. У. Г. С. Io. *Post.*	10	N. 17 po Święt.
30	P.	*Felixa i Szczęsn. Mm.	Alexandra i Joanna.	11	Prota i Jacka.
31	W.	Raymunda i Rufiny P.	*Poł. Cz. Poja. Pr. Bo.*	12	Gwidona Wyz.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak panny dn. 11 godz. 11 min. 40 rano.

Pełnia dn. 4 go. 7 min. 20 rano.

Ostatnia kwadra dnia 11 go. 2 mi. 57 rano.

Nów dn. 19 go. 5 mi. 42 rano.

Pierw: kwadra dnia 26 go. 12 mi. 53 po północy.

Nie otwieray ust twoich do śmiechu; to bowiem, że nie masz bojaźni Bożey w tobie.

Nie żąday rzeczy cudzey; jeślibyś zrobił, nie ozdabiay jey, to bowiem przywiązanie się twoje ukazuje.

Jeślibyś zgrzeszył w czym, niewstydź się wyznać tego, ani wymawiay się kłamstwem, ale skłoń kolana, wyznay występek twóy, i proś odpuszczenia, a będzie

SEPTEMBER, СЕНТЯБРЬ, WRZESIEŃ ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Pazdzier: w Wrześ:	B. Z. Z.
1	S.	Idzego Opata i Wikto.	Symeona Słołpnika.	13	Maure. i Polixe.	
2	C.	Maxyma M. i Stefana.	Mamanta Muczeńni.	14	Podw. S. Krzyż.	
3	P.	Izabelli Kr. i Eufrozy.	Anftyma i Fteoktista.	15	Nikodema Męc.	
4	S.	Rozalii Panny.	Wawiły i Moyseja.	16	Cypry. i Eufem.	
		Wiara twoja ciebie uzdrowiła. Luc. 17.			Mat. 9.	
5	N.	13 po Swiąt. Poc N.M.P.	Н. 13 по Сошествїи.	17	N. 18 po Swiąt.	
6	P.	Zacharyjasza i Petronc.	Ewdoxija Muczeńni.	18	Józefa i Tomasz.	
7	W.	Reginy Panny. *Wigil.*	Sozonta Muczeńnika.	19	Januarego i Kon.	
8	S.	Narodzen. N. Maryi P.	Рождес. Пр. Богоро.	20	Eustachiu. *Such.*	
9	C.	Gorgoniusza i Adryjan.	*Joakima i Anny.*	21	Mateusza A. i E.	
10	P.	Mikołaja z *Tol:* i Pul.	Minodory i Mitrodo.	22	Maurycego. *Su*	
11	S.	Prota i Jacka Męczeń.	Fteodory Prepodob.	23	Tekli Pa: i M. *Su.*	
		Zaden nie może dwóm Panom służyć. Mat. 6.			Mat. 22.	
12	N.	14 po Swiąt. Im. N.M.P.	Н. 14 по Сошествїи.	24	N. 19 po Swiąt.	
13	P.	Maureliusza i Polixen.	Kornilija Sotnika.	25	Kleofasa i Aure.	
14	W.	*Podwyższ: S. Krzyża.*	Возд. Св. Крес. *Post.*	26	Jozafata i Cypr.	
15	S.	Nikodema Męcz. *Such.*	Nikity Wiel. Mucze.	27	Kozmy i Damia.	
16	C.	Kornelego i Eufemii.	Іосафата Ар. Епис.	28	Wacł. Kró. i M.	
17	P.	Piątna S. Franc. *Such.*	Sofii Muc. i Czad Jeja.	29	Michała Archa.	
18	S.	Józefa i Tomasza. *Such.*	Eumenija Prepodobn.	30	Hieroni: D. Koś.	
		Młodzieńcze, tobie mówię, wstań! Luc. 7.			Joan. 4.	
19	N.	15 po Swiąt. Januare.	Н. 15 по Сошествїи.	1	*Oct:* N. 20 po Sw.	
20	P.	Eustachiusza i Fausty.	Eustafija Wiel. Mu.	2	Aniołow Stróżo.	
21	W.	*Mateusza Apo. i Ew.*	Kondrata Apostoła.	3	Kandyda Męcze.	
22	S.	Maurycego i Tow. Mm.	Foki S. M. i Jony Pr.	4	Fran. Ser. Wyz.	
23	C.	Lina P. i Tekli P. i M.	*Zaczat. S. Joan. Kr.*	5	Placyda i Flaw.	
24	P.	Pafnucego i Gerarda.	Ftekły Pierwo-Mucz.	6	Brunona i Fidy.	
25	S.	Kleofasa i Aurelii Pan.	Eufrosinii Prepodob.	7	Marka i Justyny	
		Wszelki, co się wynosi, uniżon będzie. Luc. 14.			Mat. 18.	
26	N.	16 po Swiąt. Jozafata.	Н. 16. Іоан. Ап. и Ев.	8	N. 21 po Swiąt.	
27	P.	Pr. S. Sta., Koz: i Dam.	Kallistrata Muczeńni.	9	Dyonizego Męc.	
28	W.	Wacława Króla i Mę.	Charytona Ispowied.	10	Fran: Zw: Choc.	
29	S.	*Michała Archanioła.*	Kiryjaka Anachory.	11	Zen. i Plac. Pan.	
30	C.	Hieronima Dok. Kośc.	Hryhoryja Sw. Mucz.	12	Maxymilijana B.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak wagi dn. 11 god. 8 min. 14 rano.

Porówna: nocy z dniem. Początek jesieni.

Pełn. dn. 2 go. 3 min. 10 wieczor.

Ost. kw. dn. 9 god. 5 min. 36 wieczorem.

Nów dn. 17 go. 9 mi. 42 wieczor.

Pierw. kwad. dn. 25 go. 8 min. 54 rano.

ci darowano.

Jeśliby kto skłamał u ciebie, niegniewaj się nań, ale mów mu: *Odpuść mi, nie powrócę się.*

Nie rozmawiay ni z kim, ani zważay na czyjekolwiek słowa bez pożytku.

Kiedy ze snu powstaniesz, modl się wprzód, niżeli jakie dzieło zaczniesz, i rozmyślay wprzód słowa Boże, a potym przystąp nieleniwie do roboty.

Ochotnie i wesoło spotykay cudzego i witay go, ażeby rozeyście się wasze nie było ze szkodą, a strzeż się, abyś nie zaraz, jak skoro do ciebie przyydzie, py-

OCTOBER, ОКТЯБРЬ, PAZDZIERNIK ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Listopad w Pazdzie.
1	P.	Remigiusza Biskupa.	Покровъ Пр. Богор.	13	Edwarda Króla
2	S.	*Aniołow Stróżow.*	Kypryjana i Justyny.	14	Kalix. Pap. M.
		Miłuy Pana Boga twego ze wszystkie. Mat. 22.			Mat. 22.
3	N.	17 po Sw. Roż. P. Mar.	Н. 17 по Сошествіи.	15	N. 22 po Swiąt.
4	P.	Franciszka Seraf. Wy.	Jerofteja Sw. Mucz.	16	Florenty. i Gaw.
5	W.	Placyda i Fláwii Pan.	Charytiny Muczeńni.	17	Andrze: i Lucyi.
6	S.	Brunona i Fidy Panny:	*Ftomy Apostoła.*	18	Łukasza Ap. i E.
7	C.	Marka Pa: i Osyty Pan.	Serhija i Wakcha Mu.	19	Piotra z Alkant.
8	P.	Brygidy Wd: i Justy.	Pełahii Prepodob.	20	Maxym: i Wan.
9	S.	Dyonizego Męczeńni.	Jakowa Alfeowa Apo.	21	Urs. P. 11,000. D.
		Odpuszczone są tobie grzechy twoje. Mat. 9.			Mat. 9.
10	N.	18 po Swiąt. Francisz.	Н. 18 по Сошествіи.	22	N. 23 po Swiąt.
11	P.	Zenaydy i Placy. Pan.	Filippa Ap. i Fteofa.	23	Jana Kapistran.
12	W.	Maxymilijana Biskupa.	Prowa i Tarcha Mu.	24	Rafała Archan.
13	S.	Edwarda Króla Angie.	Karpa i Papiły Mu.	25	Kryspin. i Kry.
14	C.	Kalixta Pap. i Burcha.	Herwasija i Protasija.	26	Ewarysta Papie.
15	P.	Jadwigi Wd: i Teressy.	Łukijana i Eufimija.	27	Iwona i Freme.
16	S.	Florenty. i Gawła Op:	Łohwina Muczeńni.	28	Symona i Judy.
		Otom obiad móy nagotował, lecz za: Mat. 22.			Mat. 8.
17	N.	19 po Swiąt. Lucyny.	Н. 19 по Сошествіи.	29	N. 24 po Swiąt.
18	P.	*Łukasza Apo. i Ewa.*	*Łuki Apos. i Ewan.*	30	Marcel. i Zenob.
19	W.	Piotra z Alkantary.	Joila Pr. i Uara Mu.	31	Lucyi Pa. *Wig*
20	S.	Maxymina i Wandel.	Artemija Wiel. Mucz.	1	*Nov.* Wszys. Ss.
21	C.	Urszuli P. i 11,000 Dzie.	Iłariona Wielikaho.	2	*Dzień Zaduszn.*
22	P.	Jana dobr: i Korduli.	Awerkija Raw. Apo.	3	Teofila i Huber.
23	S.	Jana Kapistrana Wyz.	*Jakowa Apostoła.*	4	Karola Borome
		Jeśli znakow i cudow nie uyrzycie. Joan. 4.			Mat. 8.
24	N.	20 po Swiąt. Jana Kan.	Н. 20 по Сошествіи.	5	N. 25 po Swiąt.
25	P.	Kryspina i Kryspinia.	Markijana i Martyry.	6	Leonarda Wyz.
26	W.	Ewarysta Papieża i M.	*Dymitryja Wiel. M.*	7	Herkulana Mę.
27	S.	Iwona i Frementa.	Nestora Muczeńnika.	8	Czter: Koronat.
28	C.	*Symona i Judy Apos.*	Terentija i Neoniły.	9	Teodora Męcz.
29	P.	Narcyza Bis: i Euzebii.	Anastazyi i Awraami.	10	Andrze: i Nimfy.
30	S.	Marcel: i Zeno. *Wigil.*	Zienowija i Zienowii.	11	Marcina Bisku.
		Dusił go mówiąc: Odday coś winien. Mat. 18.			Mat. 13.
31	N.	21 po Swiąt. Wolfgan.	Н. 21 по Сошествіи.	12	N. 26 po Swiąt.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak niedźwiadka dn. 11 g. 4 m. 20 wieczor.

Pełn. dn. 1 god. 12 mi. 56 po północ.

Ost. kw. dn. 9 god. 11 mi. 37 rano.

Nów dn. 17 go. 1 mi. 14 wieczor.

Pierw. kwa. dn. 24 go. 4 min. 5 wieczorem.

Pełnia dn. 31 g. 1 m. 11 wieczor.

tał się go o rzeczy tobie niepożyteczne. Jeśliby do ciebie przyszedł ubogi, nie odprawuy go zasmuconego, ale day mu, co tobie Bóg użyczył.

Nie modl się z leniwstwem i z nieuwagą: tym bowiem sposobem zamiast podobania się Bogu, do gniewu Go pobudzisz. Stoy z bojaźnią i ze drzeniem, ani

NOVEMBER, НОЯБРЬ, LISTOPAD ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Grudzien w Listopa	B. Z. Z.
1	P.	Wszystkich Swiętych.	*Kozmy i Damiana.*	13	Dydaka Wyzna.	
2	W.	*Dzień Zaduszny* Wik.	Błaż. Josafata Ar. Epi.	14	Serafiona Męcz.	
3	S.	Teofila i Huberta Bis.	Akepsyma i Anftały.	15	Leopolda i Gert.	
4	C.	Karola Boromeusza.	Joannikija i Nikandra.	16	Edmunda Bisku.	
5	P.	Zacharyjasza i Elżbiet.	Hałaktiona i Epistym.	17	Grzego: i Salom.	
6	S.	Leonarda Wyznawcy.	Pawła Ispowiednika.	18	Eupsych: i Odon.	
		Pokażcie mi monetę czynszową. Mat. 22.			Mat. 13.	
7	N.	22 po Swiąt. Op. N.M.P.	Н. 22 по Сошествїи.	19	N. 27 po Swiąt.	
8	P.	Czter. Koron. i Godfr.	Михаила Архангел.	20	Felixa i Sympli.	
9	W.	Teodora Męczeńnika.	Onisyfora i Porfyrija.	21	Ofiaro. N. M. P.	
10	S.	Andrze: z Aw. i Nimfy.	Erasta i Olimba Apo.	22	Cecylii Panny.	
11	C.	*Marcina Biskupa.*	Miny i Wiktora Mu.	23	Klem. Pap. i Mę.	
12	P.	5 Br. Pol. i Marcina P	Joanna Ar. Ep. Alex	24	Jana od Krzyż.	
13	S.	Dydaka Wyznawcy.	*Joanna Złatoustaho.*	25	Katarzyny P.M.	
		Włoż na nią rękę twoję, a ożyje. Mat. 9.			Mat. 24.	
14	N.	23 po Swiąt. Stanisław.	Н. 23 по Соше. *Zapu.*	26	N. 28 po Swiąt.	
15	P.	Leopolda i Gertrudy.	Huryja i Sa. *D. 1 pos.*	27	Fakunda i Jozaf.	
16	W.	Edmunda Biskupa.	*Mattteja Apo. i Ew.*	28	Rufina i Mansw.	
17	S.	Grzegorza C. i Salomei.	Hryhoryja Episkopa.	29	Saturnina Męcz.	
18	C.	Eupsychiusza i Odona.	Płatona i Romana.	30	Andrzeja Apost.	
19	P.	Elżbiety Wdowy.	Awdija i Warłaama.	1	*Dec.* Eligiego B.	
20	S.	*Felixa i Symplicyus.	Prokła Ar. Episko.	2	Chryzol: i Bibia.	
		Albowiem powstaną fałszywi Prorocy. Mat. 24.			Luc. 21.	
21	N.	24 po Swiąt. *Of. P. M.*	Н. 24. Воз. Пр. Боро.	3	N. 1 Adwentu.	
22	P.	Cecylii Panny i Męcz.	Filimona i Kekilii.	4	Barbary P. i M.	
23	W.	Klemensa Papie: i Mę.	Amfiłochija Episko.	5	Sabby Opata.	
24	S.	Jana od Krzyża i Chry.	*Ekateryny Wko-M.*	6	Mikołaja Bisku.	
25	C.	*Katarzyny Pan. i Mę.*	Klimenta P. i Petra.	7	Ambro: B. *Wig.*	
26	P.	Piotra, Konr: i Delfin.	Ałympija Stołpnika.	8	Niep. Pocz. M. P.	
27	S.	Fakunda i Jozafata Pu.	Jakowa i Pałładija.	9	Cypry. i Waler.	
		Będą ludzie schnąć od strachu. Luc. 21.			Mat. 11.	
28	N.	1 Adwentu. Rufina.	Н. 25 по Сошествїи.	10	N. 2 Adwentu.	
29	P.	Saturnina Męczeńnika.	Paramona i Fiłumen.	11	Damazego Pap.	
30	W.	*Andrzeja Apostoła.*	*Andreja Apostoła.*	12	Spiryd: i Dyoni.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak strzelca dnia 10 godzi. 12 minu. 51 po południu.

Ostatnia kwad. dn. 8 go. 8 mi. 16 rano.

Nów dn. 16 go. 3 mi. 32 rano.

Pierw. kwa. dn. 22 go. 11 mi. 34 wieczor.

Pełnia dn. 30 go. 3 mi. 59 rano.

wśpieray się o ścianę, ani osłabiay nog twoich, żebyś miał jedną nogą stać, a drugą wyciągać.

Sprzeciwiay się myślom twoim, ani dopuszczay, aby się zabawiały około rzeczy cielesnych, ale w takim męztwie, aby była przyjemna Bogu modlitwa twoja.

Kiedyś jest młodzieniaszkiem, nie wdziewiay na się szaty dobrey, póki się nie zstarzejesz.

Jeśli czynić będziesz podróż razem z starszym od ciebie, nie uprzedzay go; jeśliby powstał starszy nad cię do rozmawiania z innymi, nielekce go waż sobie,

DECEMBER, ДЕКАБРЬ, GRUDZIEN ma dni 31.

D.	T.	Święta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Święta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Styczeń w Grudniu.
1	S.	Eligiego Bis. Patr. Ub.	Nauma Pr. i Fiłareta.	13	Lucyi Pan. i Mę.
2	C.	Guryzologa i Bibianny.	Awwakuma Proroka.	14	Nikazego i Eutr.
3	P.	Franciszka Kaw. Wy.	Sofonija Proroka.	15	Waleryjana Bis.
4	S.	Barbary Panny i Mę.	*Warwary Wiel. M.*	16	Ananija. i Adel.
		Oto ja posyłam Anioła mego. Mat. 11.			Joan. 1.
5	N.	2 Adwentu. Sabby Op.	Н. 26 по Сошествіи.	17	N. 3 Adwentu.
6	P.	**Mikołaja Bisk. Mir.*	Николая Ар. Еписк.	18	Wiktor: i Grac.
7	W.	Ambrożego Bis. *Wigi.*	Amwrosija Episkopa.	19	Nemezyusza Mę.
8	S.	Niepok. Poc. N. Mar. P.	Patapija Prepodobna.	20	Eugeniusz. *Such.*
9	C.	Cypryjana i Waleryi.	Зачатіе Свя. Анны.	21	Tomasza Apost.
10	P.	*N. P. Mar. Loretańs.*	Miny i Ermohen.	22	Anastazyi. *Such.*
11	S.	Damazego Papieża.	Daniiła Stołpnika.	23	Wikt. *Su. Wig.*
		Jam głos wołającego na puszczy. Joan. 1.			Luc. 3.
12	N.	3 Adwentu. Spirydyo.	Н. Свя. Праотецъ.	24	N. 4 Adwentu.
13	P.	Lucyi Panny i Męcze.	Eustratija i Łukii Mu.	25	Boże Narodzen.
14	W.	Nikazego i Eutropii.	Ftyrsa i Leukija Mu.	26	Szczepana i Mę.
15	S.	Waleryjana Bis. *Such.*	Eleufteryja Sw. Mucz	27	Jana Apo. i Ew.
16	C.	Ananijasza i Adelaydy.	Ahheja Proroka.	28	Młodziankow.
17	P.	Łazarza i Olimpii. *Such.*	Daniiła Proroka.	29	Tomasza Bi. K.
18	S.	Wiktory: i Grac. *Such.*	Sewastijana Mucz.	30	Dawida Króla.
		Wszelka dolina będzie napełniona. Luc. 3.			Luc. 2.
19	N.	4 Adwentu. Nemezyu.	Н. Свят. Отецъ.	31	N. po Boż. Naro.
20	P.	Eugeniusza i Teofila.	Ihnatija Bohonosca.	1	*Jan.* Nowy Rok.
21	W.	*Tomasza Apostoła.*	Julijanii Muczenni.	2	Makarego Opat.
22	S.	Zenona i Anastazyi M.	Anastasii Wko-Mucz.	3	Daniela i Geno.
23	C.	Wiktoryny Pan. i Mę.	10 Muczeń. w Kryti.	4	Tytusa Bis. i M.
24	P.	*Adama i Ewy. Wigil.*	Ewhenii Pre. Mucz.	5	Telesfora P. i M.
25	S.	Boże Narodzenie.	Рожд. Г. Інсу. Хрис.	6	Trzech Królow.
		Oto ja posyłam do was Prorokow. Mat. 23.			Luc. 2.
26	N.	Po Bo. Nar. Szczep. i M.	Н. Соборъ Пр. Бого.	7	N. 1 po 3 Król.
27	P.	*Jana Apost. i Ewan.*	Стефана I Мученн.	8	Rygober. i Sew.
28	W.	*Młodziankow.*	20,000 Muczeńnikow.	9	Marcyja: P. i M.
29	S.	Tomasza Biskupa.	*14,000 Mładenec.*	10	Agatona Papież.
30	C.	Dawida Kr. i Leonilda.	Anisii Mu. i Zotyka.	11	Hygina Papieża.
31	P.	Sylwestra Papie. Wyz.	Mełanii Prepodobn.	12	Raynol: i Hono.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak kozierożca d. 10 go. 1 mi. 32 wieczor.

Przesil: zimowe. Początek zimy.

Ost. kw. dn. 8 god. 5 min. 54 rano.

Nów dn. 15 go. 4 mi. 15 wieczor.

Pierw. kw. dn. 22 g. 12 w południ.

Pełn. dn. 29 go. 5 min. wieczor.

żeby się miał bawić siedząc, ale stoy z nim, póki tobie nie rozkaże usieść.

Kiedy do miasta, albo do wioski wnidziesz, spuść ku ziemi oczy twoje, ażeby snać tam widziane rzeczy nie były ci przyczyną utarczki w mieszkaniu twoim.

Nie miey na to baczności, że ktożkolwiek jest podeszłego wieku, ale to tylko zważay, kto jest nauką, sprawnością i doświadczeniem wzmocniony, abyś nie odniosł szkody, jeśliby się pomnożyły namiętności twoje.

DNI SWIĄTECZNE I UROCZYSTE,

w które uczący się w Szkołach są wolni od nauk.

STYCZEŃ.

1, NOWY ROK, i rocznica urodzin N. W. X. Heleny Pawłówny w roku 1807 narodzoney dnia 9 Stycznia.
6, Zjawienie Pańskie, albo 3ch Królow.

LUTY.

2, Gromniczney Nayświęt: Maryi Panny.
26 i 27, Piątek i Sobota przed Syrną Niedz.

MARZEC.

4, Swiętego Kazimierza Królewica.
25, Zwiastowanie Nayświęt: Maryi Panny.

KWIECIEŃ.

15, Wielki Czwartek.
16, Wielki Piątek.
17, Wielka Sobota.
18, 19 i 20, Zmartwych: Pańs: i cały tydzień.
21, Imieniny Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny i N. W. X. Alexandry Nikołajówny.

MAY.

9, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy.
27, Wniebowstąpienie Pańskie.

CZERWIEC.

6, 7 i 8, Zesłanie Ducha Swiętego.
17, Boże Ciało.
25, Dzień urodzin Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza w roku 1796, i N. W. X. Alexandry Nikołajówny w roku 1825.
29, Swiętych Apostołow Piotra i Pawła.

LIPIEC.

1, Dzień urodz. Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny w roku 1798.

SIERPIEŃ.

6, Przemienie: Pańskie, i roczni: urodz: N. W. X. Maryi Nikołajówny w r. 1819.
15, Wniebowzięcie Nayświęt: Maryi Panny.
22, Koronacyja Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyją i Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny.
29, Scięcie Swiętego Jana Chrzciciela.
30, Imieniny N. W. X. Cesarzewicza Alexandra Nikołajewicza, i rocznica urodzin N. W. X. Olgi Nikołajówny w roku 1822, i Kawalerskie Swięto Orderu Sgo Alexandra Newskiego.

WRZESIEŃ.

8, Narodzenie Nayświętszey Maryi Panny.
14, Podwyższenie Swiętego Krzyża.
26, Swiętego Jana Apostoła i Ewanielisty.

PAZDZIERNIK.

1, Opieki Nayświętszey Maryi Panny.
22, Cudownego Kazań: Obrazu N. Maryi P.

LISTOPAD.

1, Wszystkich Swiętych.
20, Wstąpienie na Tron Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyją i Króla Polskiego.
21, Ofiarowanie Nayświętszey Maryi Panny.

GRUDZIEŃ.

6, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy, i Imieniny Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza.
8, Niepokal: Poczęcia Nayś: Maryi Panny.
25, 26 i 27, Boże Narodzenie, i pamiątka wygnania Francuzow z kraju.

Prócz wzmienionych uroczystych dni, wolni są od nauk od dn. 25 Grudnia do dn. 2 Stycznia, także Wakacyyne według zwyczaju.

INNE DNI TABELNE,

w które wzmienieni Uczniowie nie są wolni od nauk.

STYCZEŃ.

7, Rocznica urodzin N. W. X. Anny Pawłówny w roku 1795.
28, Rocznica urodzin N. W. X. Michała Pawłowicza w roku 1798.

LUTY.

3, Imieniny N. W. X. Anny Pawłówny i Kawalerskie Swięto Orderu Stey Anny.
4, Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Pawłówny w roku 1796.
25, Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Michałówny w roku 1825.

KWIECIEŃ.

17, Rocznica urodzin N. W. X. Cesarzewicza Alexandra Nikołajewicza w roku 1818.

MAY.

14, Rocznica urodzin N. W. X. Elżbiety Michałówny w roku 1826.
21, Imieniny N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza i N. W. X. Heleny Pawłówny.

LIPIEC.

11, Imieniny N. W. X. Olgi Nikołajówny.
22, Imieniny N. W. X. Maryi Nikołajówny, N. W. X. Maryi Michałówny i N. W. X. Maryi Pawłówny.
27, Rocznica urodzin i Imieniny N. W. X. Nikołaja Nikołajewicza w roku 1831.

SIERPIEŃ.

16, Rocznica urodzin N. W. X. Katarzyny Michałówny w roku 1827.

WRZESIEŃ.

5, Imieni: N. W. X. Elżbiety Michałówny.
9, Rocznica urodzin N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza w roku 1827.
22, Kawalerskie Swięto Orderu Sgo Xiążęcia Włodzimierza.

PAZDZIERNIK.

13, Rocznica urodzin N. W. X. Michała Nikołajewicza w roku 1832.

LISTOPAD.

8, Imieniny N. W. X. Michała Nikołajewicza, N. W. X. Michała Pawłowicza, i Swięto wszystkich Kawaleryyskich Rossyyskich Orderow.
24, Imieniny N. W. X. Katarzyny Michałówny, i Kawalerskie Swięto Orderu Stey Katarzyny.
26, Kawalersk: Swięto Orderu Sgo Jerzego.
30, Kawalerskie Swięto Orderu Swiętego Andrzeja.

DNI ZWYCIĘZKIE,

w które się śpiewa po Kościołach Te Deum laudamus.

CZERWIEC.

27, Pamiątka zwycięztwa pod Półtawą.

LIPIEC.

10, Pamiątka pokoju zawartego między Państwem Rossyyskim i Portą Ottomańską w Kainardży, i przyłączenia Taurychiego państwa do dzierżawy Rossyyskiey.
27, Wzięcie Fregat przy Angucie i przy Grengramie.

SIERPIEN.

9, Pamiątka wzięcia Narwy.
19, Pamiątka zwycięztwa odniesionego nad woyskiem Pruskiém.

WRZESIEN.

28, Zwycięztwo odniesione nad Generałem Lewenhauptem.

PAZDZIERNIK.

11, Wzięcie Twierdzy Slisselburgskiey.

18

DODATEK

Do Kalendarza Gospodarskiego na rok 1837, zawierający w sobie różne

WIADOMOŚCI GOSPODARSKIE.

DOŚWIADCZENIA.

Zabezpieczenie dachów od ognia.

Używa się do tego pewna miara drobnego piasku, dwie takież miary dokładnego przesianego zwyczaynego popiołu, i trzy gaszonego wapna, to wszystko za przydaniem oleju, wyrabia się w rzadką massę, którą pędzlem dach powlec trzeba: pierwszą razą zakłada się cienka, a drugą znacznie gruba warstwa. Drzewo powleczone tą massą, nabiera takiego hartu, że opiera się przystępowi ognia, od wody zaś nabiera twardości kamienia.

Sposob gaszenia ognia.

W Anglii wpadli podczas pożaru na następujące odkrycie: woda wapienna, którey z potrzeby do gaszenia użyto, przyniosła nadspodziewany skutek, ogień nie tylko został ugaszony, ale nawet powtórnie nie zapalił belki tą wodą skropioney.

Narzędzie do gaszenia pożarów.

Wielka miotła brzozowa obszywa się pojedyńczo grubém płótnem, tak, żeby wszystkie prątki we srzodku do kija przymocowane, wprawdzie objęte były, lecz nieściśnione jeden do drugiego.

Tym sposobem pokryta, dosyć sprężystą będzie, ażeby zastosować ją do każdego położenia i kształtu palącego się mieysca, równie jak i do postawy gaszącego. Na powierzchni płótna przyszywają się w kilku rządkach lniane płatki, 5 cali szérokie i w grube fałdy składane. Tak przysposobioném narzędziem, które 3—10 łokci długie i podług potrzeby dłuższey lub krótszey żerdki przyprawioném bydź może, suwać należy po palącém się mieyscu, umaczawszy je wprzódy w wodzie, w błocie, gnoju, lub w jakimkolwiek naynieczystszym nawet płynie. Postępując z uwagą pewnym bydź można, że jedno mokrém tém narzędziem posunięcie, ugasi nay tęższy żar tego mieysca, na którém użyte było; prócz tego, można nim na wszystkie strony kierować, i w każdym kącie wygodnie gasić; woda się nietrwoni, a im nieczystsza tém użytecznieysza. Jeden silny człowiek zdoła taką srzedniey wielkości miotłą podług upodobania kierować, a gdyby nawet 15sto-łokciowa jey długość więcey rąk zaymowała, wszelako 6—8 ludzi z takiemi miotłami, więcey tu zdziałają, niż 40 z sikawkami, które z odległych mieysc nadciągając często w ten czas dopiero przybywają, gdy niebezpieczeństwo minęło.

Sposob nadania trwałości drzewu.

Sposob ten jest bardzo prosty i za jego pomocą drzewa, szczegulniey miękie i białe, długi czas nieulegają zniszczeniu; polega on na nadaniu wyrobom z takiego d[illegible] wa np. drzwiom i innym rzeczom wystawionym na działanie powietrza atmosferycznego, powło-

ki oleyney, którą przed jey wyschnięciem posypać trzeba piaskiem drobnym przesianym i następnie pociągnąć mocno po wierzchu powtórnie pokostem. Przez to działanie, powierzchnia drzewa nabędzie takiey trwałości, że woda, powietrze i słońce jey nieuszkodzą naymniey przez przeciąg lat dwódziestu.

Jakim sposobem można już zmarzłe drzewa jeszcze uratować.

Gdy w nocy z 11 na 12 stycznia 1820 roku w południowych prowincyjach Francyi, dwie trzecie części drzew oliwnych tamże hodowanych zmarzło, uratował P. Józef Jean w Ding (w Depar: niższych Alp), około 80 na 100, następującym sposobem: Zaraz po mrozie oberznął wszystkie grube gałęzie w pewney od pnia odległości i zielone zioła na korzeniach tychże posadził, potém puszczaniu się wszelkich pędow z korzenia troskliwie zapobiegł. Tym sposobem uratował swoje drzewa, gdy tym czasem sąsiedzi jego wszystkie utracili. Za to otrzymał od towarzystwa Société royale et centrale d'agriculture, medal złoty.

Zabezpieczenie naczyń.

Rozpuść w wodzie kley rybi lub zwyczayny, inną wodę roztworz ałunem, te dwa płyny zmieszay i tą mieszaniną namazuy naczynie mające bydź na ogień wystawione; gdy pierwsze namazanie oschnie, namaż powtórnie z przydaniem do tey mieszaniny jeszcze cokolwiek octu. Nawet w naczyniach drewnianych tym sposobem pokostowanych, można gotować bez naymnieyszego uszkodzenia ich od ognia.

Atrament czarny P. Chaptal.

Chcąc mieć atrament czysty i biały, któryby nie miewał nigdy osadu, trzeba prawdziwego grubo utłuczonego galasu łótow 4, i drzewa kampesz w drobne ustruganego wiorki łótow $1\frac{1}{2}$, w naczyniu glinianém, czterma funtami wody miękiey nalać i przy mocnym ogniu przez dwie godzin gotować. Osobno, w trzech łótach wody rozpuścić potrzeba siarczan żelaza palony i siarczan miedzi czyli tak zwany kamień sini, każdego po łócie jednym, dobrze wymieszawszy. Tak przygotowane płyny zlewają się razem i mieszają, poczém dolewa się wody miękiey łótow dziesięć, w którey poprzednio trzy łóty gummy arabskiey w cieple rozpuszczone zostały. W końcu całkowity ten płyn zostawia się przez dwadzieścia cztery godzin, w mieyscu ciepłém, kiedy niekiedy kłóci, a następnie zlewa się w butelki do użycia.

Używanie do pościeli powietrza zamiast pierza.

Biorą się do takiey pościeli poszewki z miękiey skóry. Napuszczają olejem i obszywają się takiemiż napuszczonemi skórkami, żeby powietrze nie mogło uchodzić. Do poszewek takich napuszcza się otworem sporządzoną na to pompą tyle powietrza, jakiey wielkości ma bydź poduszka. Używający takich poduszek zapewniają, że są bardzo miękie i dobrze na nich spać. Są one wygodne dla podróżnych, gdyż każdy może łatwo wziąść z sobą skórzaną poszewkę i pompę, a na noclegu sporządzić sobie pościel.

Jakim sposobem przytęchłą mąkę polepszyć.

Naysławnieyszy angielski chemik Dawy zrobił to ważne odkrycie, że stęchłą mąkę przez trochę przymieszanego węglanu magnezyi, można polepszyć. Do jednego funta mąki miesza się 30 granów magnezyi czyli do 250 funtow, jeden funt. Tym sposobem stęchła mąka traci niesmak i woń nieprzyjemną, i upieczony z niey chleb jest jeszcze lżeyszy, pulchnieyszy i bielszy od zwyczaynego.

Przechowanie marchwi przez zimę.

Wykopują marchew wcześnie w jesieni, odrzynają zielone główki, a potém oczy-

szczone od przylegającego piasku, kładą w suchą koszałkę, którey dno pokryte jest warstwą piasku; z wierzchu marchew posypuje się znowu piaskiem i tym sposobem układają warstwami marchew dopóty, dopóki się koszałka nie napełni: tak napełnioną stawia się do suchey piwnicy, gdzie zostaje przez całą zimę. Anglik Way otrzymał za ten użyteczny wynalazek od towarzystwa Society of arts, medal srebrny.

Karmiernie cieląt, które mają bydź zarznięte.

W Anglii gdzie wiele dbają o dobre i smaczne mięso, kilka dni tylko po urodzeniu ssać do woli cielętom pozwalają, bo od zbytniego mleka, źle trawią, chorują i nietuczą się: przeto przypuszczają je do matek o pewnych godzinach, a na resztę czasu zamykają je do osobney stayni, i kładą im w małe żłobki drobne kawałki kredy, codziennie od 10—12 uncyy. Kreda dobre sprawia skutki, kwas w żołądku umarza i jest tém dla nich, czém magnezyja dla dzieci ssących.

Nowy, łatwy i niezawodny sposob wytępienia kretów.

W wielu dziełach i pismach peryodycznych gospodarskich, znaydują się liczne opisy różnych srzodków i maszyn, do wygubienia kretow używanych. Jakkolwiek niektóre z nich rzeczywiście celowi odpowiadają, to przecież, albo w wykonaniu są zbyt trudne i mozolne, lub też wiele zabierają czasu; słowem liczne doświadczenia przekonały mię, iż wytępienie tych szkodliwych źwierząt, nie jest bynaymniey tak łatwém zadaniem, jak się zdawać może. Jednakowoż po wielu usiłowaniach i doświadczeniach, mniemam, iż udało mi się wynaleźć niezawodny, łatwy i mało czasu zabierający srzodek wygubienia kretow. Srzodkiem tym jest trucizna, przyrządzona sposobem następującym. W kwarcie zwyczaynego ługu, gotuję przez pół godziny garść świeżey lub suszoney *Cykuty*, (świnia wesz) i 6 łótow miałko utartego *Ałunu*, do tego dodaję funt starego, mocno cuchnącego, chudego *pekelfleyszu*, poprzednio na cienkie i długie paski pokrajanego i wszystko przez drugie pół godziny gotuję. Poczém wyymuję ugotowany pekelfleysz, suszę go na powietrzu przez godzinę, i każdy pasek pociągam *tranem*, by mu nadać więcey giętkości i mocy. Po 4 lub 6 tak przyrządzonych paskow, zakładam w nory świeżo wyrzuconych kretowin.

Pierwsze doświadczenie w tey mierze uczyniłem w lecie roku 1830 Wkrótce spostrzegłem, iż ilość świeżych kretowin widocznie się zmnieyszyła. Domyślałem się więc o dobrym skutku, lecz nie mogłem wiedzieć: czyli źwierzęta te zostały wytrute, lub tylko z pol moich ustąpiły. Ale już w jesieni tego samego roku, wątpliwość moja w pewność się zamieniła; podorując bowiem rolę, wyorywano znaczną ilość kretow nieżywych, tak młodych jako i starych. Odtąd, skoro tylko spostrzegę świeżą kretowinę, (ale się to bardzo rzadko zdarza, i zwykle w blizkości granicy moich ąsiadow). zakładam w jey norę opisaną truciznę, i mam tę przyjemność, że się więcey kopcow kretówych niezjawia.

Sekret wygubienia myszy i szczurow.

Bierze się: fosforu łót 1, mąki pszenney kwart 2, cukru ordynaryynego $\frac{1}{4}$ funta, świniego sadła $\frac{1}{4}$ funta. Fosfor skrobie się w wodzie ciepłey, trzymając ciągle palce z fosforem w wodzie zanurzone, aby się nie oparzyć, Wodą, w którey fosfor został uskrobany, rozczynia się mąka na ciasto dosyć rzadkie, do którego się dodaje cukier rozpuszczony wodą, i roztopiona tłustość. Takową maścią czyli klaystrem, smaruje się papier i zalepia się nim dziury, z których myszy lub szczury wychodzą. Klayster ten dopóty jest zdatny, dopóki nie skwaśnieje, dla zapobieżenia czemu, trzeba go w chłodném mieyscu chować. Henryk Hrabia Zabiełło nabywca powyższego se-

kretu, doświadczył go w swoim pałacu w Warszawie na Grzybowie, gdzie liczne gromady szczurow, na zajutrz po użyciu tego srzodka, zdechłe znaleziono w ogrodzie i na podworzach, i od tego czasu przez pół roku aż dotąd, nie widać wcale, aby się myszy lub szczury pokazywały.

Sposob oczyszczenia gruntow z Ostu.

Zbytnie rozmnożony Oset w polach ornych jest prawdziwą plagą rolnika. Nie tylko zabiera mu naywiększą część roli, na którey ziarno zasiał, ale nadto tę małą ilość zboża, która między nim wzrość zdoła, bez oblania krwią rąk żniwiarza zebrać nie dozwala. Ta uprzykrzona roślina, tym trudnieyszą jest do wytępienia, że doyrzewa prędzey niż zboże, a lotne jego nasienie wykruszone w czasie żniwa roznoszą wiatry, i zasiewają nie tylko na tém, ale i na przyległych łanach. Nadto korzeń ma tak trwały, że mu przycięcie nic nieszkodzi, i byleby kawałek jego w ziemi pozostał, puści odrostki, i daley krzewić się będzie. Jedna tylko pora jest dla niego zgubą; a tą jest druga połowa miesiąca maja, kiedy jest w naywiększém wysileniu rośnienia. Pobożni przodkowie nasi uznali dzień *Swiętego Donata Męczennika*, to jest: dzień 21 maja za naydogodnieyszy do tey roboty. W tym dniu zorawszy płytko pole ostem zaplenione i wywlokłszy dobrze przyorany oset bronami, już go w tém polu więcey mieć nie będziesz. Jest to sposob doświadczeniem starych gospodarzy stwierdzony.

Sposob plantowania drzew owocowych przez sadzenie nasion.

W Jesieni, z owocu dobrze doyrzałego, wybierz ziarnka, wysusz je w cieniu, i porozsadzay w ziemi uprawney, na ćwierć łokcia jedno ziarnko od drugiego, przykryy na zimę słomą, i gnojem. Na wiosnę zdjąć słomę aby mogły rość drzewka i zostaw je na tém mieyscu przez lato i następną zimę. Na przyszłą wiosnę wykop je z korzeniem i posadź na inne mieysce, w odległości na pół łokcia. Na trzecią i na czwartą wiosnę, podobnież przesadź, dając obszernieysze mieysce korzeniom: i po czwartém przesadzeniu, zostają drzewa już na tém mieyscu, gdzie mają bydź zawsze. Doświadczono, że takieyże dobroci i smaku owoce wydaje drzewo, w lat cztéry po posadzeniu ziarnka.

Sposob wygubienia robactwa na drzewach owocowych.

Nalać tytuń wodą: jak naciągnie w siebie woda essencyi tabaczney, tą wodą skrapiać gałęzie drzew; a sposob ten gubi robactwo, nieszkodząc bynaymniey drzewu.

Sposob wypędzenia z domu Mrówek.

Często się zdarza widzieć małe mrówki nawiedzające domy wieyskie i niszczące pokarmy i t. p., a jednak jest łatwy sposob pozbycia się tych nieprzyjemnych gości, który polega tylko na położeniu przy otworze, którędy wchodzą mrówki, liścia tytuniowego. Zapach tytuniu jest nieznośny dla tych owadów.

LEKARSTWA DOMOWE.

1, Woda lecząca mieyscowe zapalenie oczu.

Baudysz, nadlesny z Jabłonny, używał z wielkim skutkiem w całey okolicy wspomnionych dobr następującego sposobu leczenia zapalonych oczu: Do kwarty czystey okowity, wsypuje się liścia ziela krwawnika (millefolium) w maju uzbieranego funt jeden i w naczyniu szklanném zatkaném, zostawia się na słońcu przez dni 15, po upłynieniu których, płyn się odcedza, a pozostałe liście wykręcają mocno w chuście, dla wyciśnienia pozostałego w nich spirytusu. Otrzymana ztąd wódka koloru zielonego, rozcieńcza się o drugie tyle czystą zdrojową wodą i służy do przemywania zapalonych oczu.

2, *Woda na oczy.*

Mieszaniny wszystkie kosmetyczne na oczy mniey-więcey są szkodliwe. Woda czysta jest naylepszą do mycia rano i wieczor tego delikatnego organu. Czasami jednak trafia się w oku zaognienie zrządzone gorącém, od pyłu, i t. d., wtedy woda czysta zastąpiona bydź może odwarem hyzopu, (to jest wodą, w którey tenże był gotowany), kwiatu makowego, winem białém. Używa się tego płynu w stanie zimnym w lecie, ciepłym zaś w zimie.

Sławny lekarz Angielski Willich, radzi przy osłabionym wzroku zwilżać powiekę wierzchnią wodą ciepłą. Również uważa tenże, iż nie źle jest trzymać oczy po obiedzie nad parą kawy.

Balsam gojący zastarzałe rany.

Do tego balsamu następujące wchodzą przedmioty: Dobrego bleywasu jeden łót, kamfory ćwierć łóta, wosku żółtego trzy łóty, oliwy świeżey siedém łótow, balsamu peruwijańskiego ćwierć łóta. Wosk rozpuszcza się z oliwą na wolnym ogniu, a gdy ostygnie, dodaje się na drobny proszek utarta kamfora z bleywasem, w końcu zaś balsam peruwijański; poczém wszystko doskonale wymieszawszy, będzie balsam gotowy.

Lekarstwo na kaszel.

Trzeba kwartę białey cébuli bardzo lekko upiec, potém z niey soki wycisnąć i dodawszy tyle prawdziwego lipcu, ile soku, razem usmażyć, a następnie po małey łyżeczce używać.

Sposob zapobieżenia wracającey się róży.

Pluskwa rozgnieciona i położona w mieyscu, gdzie się róża często wracać zwykła, doświadczonym jest srzodkiem pozbycia się na zawsze tey przykrey choroby.

ANEGDOTY.

Głównieysze występki są tak rzadkie w Szwecyi, iż znaydują się miasta, w których wcale nieznają Kata. W jedném z nich jednak znalazł się zbrodzień, szubienicy godny. Wydano wyrok: ale niezmierna trudność, jak go wykonać? Trzeba było z daleka sprowadzić Kata. Nie było funduszu na wydatki w podobném zdarzeniu. Magistrat nie wyznaczał, jak tylko dwa talary. W tém wahaniu się coby czynić, Mieszczanin niedawno weszły do rady, jako naymłódszy zabiera głos, a prosząc swych kollegow, tonem naypoważnieyszym, o łaskawą uwagę: „Sposob, rzecze, w tey tak trudney okoliczności, byłby naylepszy, aby te dwa talary oddać winowaycy i zalecić mu, żeby poszedł kazać powiesić się tam, gdzie mu się zdawać będzie".

Kaznodzieja jeden utrzymywał na ambonie, że wszystko, co z rąk Stworzyciela wyszło, jest doskonałe. Ach! rzecze jeden garbaty, nie tak łatwo dam się o tey prawdzie przekonać. Wyszedłszy z kościoła czekał na xiędza i rzekł mu: Mości dobrodzieju! dowodziłeś, że co tylko Pan Bóg stworzył, jest doskonałe, zobacz jak ja jestem stworzony. Przyjacielu! odpowie mu xiądz, obeyrzawszy go, niebrakuje ci nic, wszak doskonale jesteś garbatym.

Jeden tak nazwany *mocny duch*, zaprzeczał bytności djabłow; za cały zaś dowod kładł to: że w całym życiu ani jeden mu się nie pokazał. Na tym fundamencie, zagadł go drugi, ja utrzymuję, że WPan nie masz bynaymniey mozgu, bom ja go także do tych czas nie widział.

W jednym mieście grano raz komedyję, pod tytułem: *Trzech dzierżawcow.* Po skończeniu jey, piętnasto-letnia panienka, która tęskniła już za odmianą stanu, przyszedłszy do domu: Mamuniu! rzekła, to wal-

na sztuka, wszystkie dziewczęta podostawały w niey mężow.

Szlachcic pewien, dowiadując się od wieśniaka swego ziomka, o nowinach jego kraju, spytał: czyli tam zawsze dosyć jest głupcow? Na co mu rzekł wieśniak: ubyło ich, jakeś WPan wyjechał.

Pewney damy spowiadającey się, spytał spowiednik o nazwisko. Ta, niechcąc zadosyć uczynić jego ciekawości, rzekła: Mości dobrodzieju! alboż to moje nazwisko jest grzechem?

Jeden Adwokat nie lubiony, za otwartość swoję, od sędziego, którego znano, że rad przyymuje dary i nie zawsze bezstronne wydaje wyroki, gdy raz przyszedł na sądy trochę brudno ubrany, usłyszał takie od sędziego napomnienie: „ Panie obrońco! niegodzi się tak brudną mieć bieliznę„; mnieysza o to, odparł spokoynie adwokat, ale mam czyste ręce.

Dowcipny doktor Johnson dopuszczał się często cierpkich przymówek; lecz czasem trafił jak kosa na kamień. Odbywając podróż w Szkocyi, był na obiedzie w znakomitym jednym domu, gdzie między innemi potrawami dano na stoł narodową polewkę hotchpotch (rodzay zupy z rożnych jarzyn i mięsiwa), Doktor zajadał smaczno, ale zastanawiając się nad jey mieszaniną, uczynił uwagę, że właściwie należało ją dawać świniom: „ Pozwól więc Doktorze, rzekła gospodyni, niech ci więcey dodam„.

Sławny niemiecki pisarz Bodmer, odbywał z przyjacielem swoim podróż w Szwaycaryi. Przyjechali konno do wrot jedney wioski; wołają na chłopca, żeby im otworzył. A coście za jedni? spytał ich się. Ja jestem Bodmer, a móy towarzysz jest Profesor. A kto to profesor? Jest to ten, który wszystko umie. A czemuż nie umie sobie wrot otworzyć? odpowiedział chłopiec.

Mówiono raz o starcu 100 lat mającym. I cóż to tak dziwnego? odezwał się ktoś z obecnych, gdyby móy dziadek, żył miałby, już teraz 150 lat.

Jednego dziwiły wiadomości uczonych. Wystaw sobie, mówił do bakałarza wieyskiego, ci ludzie mogą zaćmienia słońca i xiężyca przepowiedzieć; wielka mi rzecz, odpowiedział bakałarz, mają to w kalendarzu.

W Londynie stawiono raz złoczyńcę przed Sąd. Zbrodnia dowiedziona mu została i on na śmierć skazany. Po ogłoszeniu wyroku sędzia poznał, że złoczyńca był niegdyś jego szkolnym kolegą i nie mógł się wstrzymać od wypytywania się o innych kollegow. Coż się stało, powiedział, z Tomaszem, Janem i Jerzym, z którémi razem do szkołki parafijalney chodziłem. Niestety, przerwał mu winowayca z westchnieniem, wszyscy już wiszą oprócz mnie i ciebie.

Móy Panie, jeżeli pan zupełnie ogłuchnąć niechcesz, rzekł lekarz do swego pacyjenta sławnego pijaka, wstrzymay się od wina. Ja mam pic wodę? odezwał się chory, to bydź nie może, wolę ogłuchnąć niż nie pić, sto razy lepsze to co piję, niżli to, co słyszę.

Wiele masz lat? pytał się rotmistrz żołnierza, ten odpowiedział: 22 a właściwie 23, ale rok jeden leżałem w szpitalu.

Piron zapytany dla czego nie został członkiem akademii francuzkiey, odpowiedział: Niepodobna 39ciu ludzi przymusić, żeby tak myśleli jak ja, ani żebym ja jeden myślał jak oni.

Chwalono raz nieświadomego lekarza, że leczył bez wynagrodzenia: „ Prawda, odezwał się ktoś, nie bierze nic prócz życia„.

WIERSZE.

Rozmowa Chłopa z Panem.

Ty śpisz na miękim puchu, ja na miękiey trawie,
Ty się widzisz w zwierciedle, a ja w czystym stawie;
Ty depczesz po kobiercach, ja po trawie chodzę,
Ty śpijasz wina drogie, ja się wodą chłodzę;
Ty mieszkasz w ciasnych murach, moje w polu chaty,
Na twych ścianach portrety, a na moich kwiaty;
Ty zbytkujesz i choryś, ja zdrów żyjąc miernie,
Ciebie pilnuje Szwaycar, mnie brys ale wiernie;
Ty drzymiesz na dźwięk stróny, ja na szmer strumyka,
Ty słuchasz koncercistow, ja słucham słowika;
Twóy umysł zachmurzony, ma powieka jasna,
Twa Filiś farbowana, moja i tak krasna,
A co? kto z nas obydwóch w szczęśliwszym jest stanie?

Podobno ja Panie.

HISTORYJA ZBYTKU.

Zbytek, dostatku i próżności dziecię,
Gdy przyszedł na świat cieszono się wszędzie.
Przeczucie, jednak ostrzegało skrycie,
Że radość trwałą nie będzie.
W dziecińświe wrzaskun, rospustnik w młodości,
Niczém niesyty, o wszystko się kusił,
Złe się w nim coraz mnożyły skłonności,
Nakoniec Oyca udusił.
Ale wyrodek, zbrodni swey nie użył:
W nędzy, zgryzocie i żalu,
Wymiarem losu, na jaki zasłużył,
Dokonał życia w szpitalu.

Pogrzeb Skąpca.

Przez śmierć oyca skąpego wzbogacon syn czuły,
Dobył tysiąc dukatow na pogrzeb z szkatuły;
Niebrakło gości, płaczek, mówcow i usługi,
Lecz gdyby zmarły ożył, skonałby raz drugi.

Życzenia.

Kilku przyjacioł dawniey życzyło, lecz szczerze;
Dziś po trzysta miewamy życzeń na papierze,
W taki sposob nayczęściey zwykła czynić moda;
Co w wartości odeymie, to w próżności doda.

CIEKAWE ROZMAITOŚCI.

Długość życia niektórych źwierząt, ptakow, ryb i drzewa.— Podług podania naturalistow: Orły, kruki, papugi, szczupaki żyją do 200 lat, a słonie, wieloryby, krokodyle do kilkuset. Cedry zaś ręką Alexandra W. na trzy wieki przed erą chrześcijańską sadzone, trwają do dni dzisieyszych, gdy przeciwnie życie niektórych owadów, po odbyciu swych przemian, nie trwa jak jedno lato, a dzionka (Ephemeris) w dniu jednym się rodzi i umiera.

Sławni mężowie z nizkiego stanu. — Oycem Massiliona, był garbarz. Lamotta, kapelusznik. Jana Jakóba Rousseau, zegarmistrz. Theofrasta, przekupnik. Horacyusza, niewolnik wyzwolony. Sokratesa snycerz. Demosthenesa, kowal. Wirgiliusza, piekarz. Oyciec Cesarza Pertinaxa, był sztukmistrzem. Dyoklecyana, xięgarzem. Walentyniana, powroznikiem. Probusa, ogrodnikiem. Maximiana, ślosarzem. Oycem Eumenesa sławnego wodza macedońskiego, był woźnica. Ptolomeusza, któremu po śmierci Ale-

xandra W. dostał się w podziale Egipt i Syryja, był posługaczem noszącym tarczę. Oyciec Tarkwiniusza starszego, był kupcem z Koryntu. Maryusza rodzice nie są wcale znani, także Arsacesa Króla partow. Ventidius wodz rzymski, był kupcem mułow i prostym żołnierzem. Oyciec Serwiusa Tulliusa, był niewolnikiem.

Wysokości wież.— Wieża kościoła *Notre Dame* w Paryżu ma 225 stop francuzkich; wieża *Marienthurm* w Berlinie 286 stop; wieża Sgo Marka w Wenecyi 308 stop; wieża Sgo Pawła w Londynie 336 stop; wieża szpitalu Inwalidow w Paryżu 324 stop; wieża katedry w Medyolanie 335 stop; wieża katedry we Florencyi 398 stop; Kościoł Sgo Piotra w Rzymie 407 stop; wieża Sgo Stefana w Wiedniu 425 stop; katedra w Strazburgu 440 stop; katedra w Ulmie 452 stop; katedra w Antwerpen 444 stop; naywyższa egiptska piramida 450 stop.

Handel xięgarski. — Xięgarz Longman w Londynie sprzedaje dorocznie około 5ciu milionow exemplarzy xiąg, utrzymuje 60 komisantow, zatrudnia ciągle 250 drukarzy i prawie tyleż introligatorow i płaci 5,500 funtow szterl. (2,300,000 zł. p.) za same ogłoszenia dzieł w gazetach.

Drogie kamienie.— Porządek, w jakim drogie kamienie następują po sobie, jest taki: 1, djament; 2, rubin; 3 szafir; 4, topaz; 5, szmaragd; 6, ametyst; 7, granat; 8, hyacynt; 9, beryl; 10, chryzolit; 11, kornalin; 12, chalcedon; 13, agat; 14, opal; 15, onyx; 16, sardonyx; 17, lazur; 18, turmalin.

Złoto dla swojey gęstości jest tak ciężkiém, a ciągłość tak nadzwyczayną posiada, iż z jednego grana można wyciągnąć drot na 500 stop długi. Z jedney uncyi złota ciągną do 1600 listkow 36 liniy w kwadrat mających, któremi można pozłocić 400 stop kwadratowych. W ogniu nic nietraci, i trzymane przez dwa miesiące w rozpalonym piecu huty szklanney, nie doznało nay-mnieyszego ubytku. Jednakże palącém źwierciadłem Pan Troudain w szkło je zamienił.

Stopnie woyskowe w Turcyi i płaca woyskowa.— *Kefer*, prosty żołnierz pobiera mięsięcznie 15 piastrow; *Onabasza*, kapral, 30 p.; *Czaus*, feldfebel, 60 p.; *Mulazim*, porucznik, 120 p.; *Juzbasza*, rotmistrz, 180 p.; *Bimbasza*, pułkownik, 500 piastrow.

Podług doświadczeń naturalistow: Bydło rogate żywi się 270 gatunkami roślin, konie 252, świnie zaś tylko 72, nie tykając innych, chociażby z głodu zdychały.

Cesarz Klaudyusz przed urodzeniem syna mawiał: „Znam Agrypinę, znam siebię; niepodobna, żeby dziecię, które nam się urodzi, nie było poczwarą„. I zgadł, dziecięciem tém był Nero.

W jedném pokoleniu indyyskiém nie ma wcale starych kobiét bo w 30tym roku wszystkie duszą.

TYTUŁY

Niektórych Cesarzow, Królow, Xiążąt w Azyi, Afryce i Ameryce.

Król Achinu, tytułuje się mocarzem świata, którego ciało jasności słońca wyrównywa, którego oblicze tak pełne jak xiężyc w pełni, którego oko tak świecące jak gwiazda polarna, a z nog którego szerzy się wonność ambry.

Król Awy, miał taki tytuł: Król królow, prawodawca wszystkiego, co żyje na ziemi i w morzu, pan por roku, rządca wzbierania się i opadania morza, brat słońca i król osimnastu parasolow.

W królestwie Awy dodawano do wszystkiego, co należało do króla, przymiotnik *scho* (złoto), i za każdém o królu wspomnieniem, dodawano nazwanie tego kruszcu. Kiedy np. poddany chciał powiedzieć, że król to usłyszał wyrażał się w taki sposob: Doszło to złotych uszu króla; a kiedy chciał powie-

26

dzieć, że przyszedł od króla: Przychodzę od złotych stop królewskich.

Anglik Brown będąc przypuszczony na posłuchanie do Sułtana Elfaszer panującego w kraju Darfur, był świadkiem szczególney pochwały tegoż panującego, którą jeden z urzędników ogłaszał dla obecnych: Patrzcie, oto bawoł, potomek bawołu, oto słoń potężney siły, wszech-władny Sułtan Abd-el rahman-el-radshid! Bóg niech ci da długie życie, Panie! niech ci wszędzie dopomaga, i udzieli zwycięztwa!

Cesarz Birmanow między innemi tytułami ma i ten: Pan białych, pstrych i wszystkich słoniow na ziemi, Pan białego parasolu.

Król Kandyyski na wyspie Ceylon, który roku 1803 przez Anglikow dla różnych okrucieństw z tronu był strącony, miał takie tytuły: Naypotężnieyszy obrońca religii, którego wielka sława sięga krańcow ziemi; którego niewymówna wysokość, blask xiężyca, blask niebieskiego strumienia (mleczney drogi), blask gwiazd wszystkich zaciemnia, którego noga węchom innych tak miłą jest wonią, jak kwiaty dla pszczoły i t. d.

Ten sam król kandyyski posłyszawszy o wielkich zwycięztwach Fryderyka II w siedmio-letniey woynie taki powziął dla niego szacunek, że chciał go pomieścić jako sierżanta w swojém woysku.

W Japonii imie panującego Cesarza jest w naywiększym sekrecie przez cały ciąg panowania utrzymywane, i dopiero po jego śmierci ogłasza się ludowi.

Cesarz Turecki tytułuje się tak: My Sułtan, syn Sułtana; Chakan, syn Chakana; Sułtan Machmud II, Chan, syn zwycięzkiego Sułtana Abdul-Hamid, z nieskończoney łaski Stwórcy świata i wieczney stolicy i przez cuda Mahometa Mustafy naywyższego Proroka, nad którym błogosławieństwo Ally (Boga) spoczywa; sługa i władca miast: Mekki, Medyny i Kuds, ku którym świat cały oblicze swe modląc się obraca; Padisza wielkich stolic: Stambułu, Edreny i Bursy, na które wszyscy panujący z zazdrością poglądają; tudzież Pan miast: Scham i Mizr, całego Aderbeidzan, Magreb, Barka, Kairvan, Haleb, Irak, Arabi, całego Arabistanu i Afryki, ziem Anatolii, Rumelii i t. d.

Cesarz Chiński nie ma innych tytułow prócz tego: Jedyny mocarz świata i syn nieba. Mandżury mówiąc do niego, używają wyrazow: *Bogdo Chan.*

Arcy-kapłanom w Mexyku, jak Humboldt pisze, dają następujący tytuł: *Nothlazomaniutztesputzkatzin.*

TABLICA

Odmian powietrza przez wszystkie lunacye w roku na wszystkie lata.

Załączona tu tablica i uwagi są skutkiem kilkudziesiąt-letnich postrzeżeń nad powietrzem. Odmiany pogody w tablicy wyrażone, gruntują się na położeniach słońca i xiężyca względem ziemi, tudzież na ich wzajemném do siebie przyciąganiu się. Ile położenie xiężyca względem ziemi wywierało wpływu na puszczanie krwi, na szczepienie drzew, na prędszy lub powolnieyszy wzrost włosow i całey wegetacyi, niechcemy tu rozstrzygać: to jednak niezawodna, że wpływ ciał niebieskich jest widoczny na morze, sprawia bowiem na niém peryodyczne wznoszenia i opadania wody, które *biegami i prądami* zowią. Jeżeli tak znaczny ciał niebieskich jest wpływ na tak ciężki płyn jak woda, o ileż to silniey one muszą go wywierać na powietrze, które jest nierównie lżeyszym od wody płynem, a przeto i zmieniać cały stan atmosfery. Obrachunek tych odmian jest tu uczyniony stosownie do nowiu, pełni i kwadr xiężyca. Wypadki z tych postrzeżeń wynikające zwykły się sprawdzać.

Następująca tabela uczy, że jeżeli xiężyc czy w nowiu, czy w pełni, czy w pierwszey lub ostatniey kwadrze znaydować się będzie między godziną taką a taką, w ówczas powszechne doświadczenie, uczy, że w lecie będzie pogoda taka a taka, w zimie taka a taka. A mianowicie.

Jeżeli jaka bądź odmiana xiężyca zachodzi.	W Lecie.	W Zimie.
Między północą a 2-gą godziną rano.	pogoda.	mrózno, oprócz kiedy wiatr zachodni.
między 2 a 4tą rano.	chłodno i deszcz stronami.	śnieg i wietrzno.
między 4 a 6tą rano.	deszcz.	pochmurno, odwilż lub śnieg.
między 6 a 8mą rano.	wiatr i słota.	wietrzno i pochmurno.
między 8 a 10tą rano.	niepewna pogoda.	deszcz z śniegiem jeśli wiatr zachodni, ostre zimno jeśli wiatr wschodni.
między 10 a 12tą rano.	przechodzące deszcze.	pochmurno i wiatr.
między 12 a 2gą po południu.	pochmurno, słota.	śnieg i deszcz, a mróz kiedy wiatr północny.
między 2 a 4tą po połud.	niezupełnie stała pogoda.	czas łagodny, nawet piękny.
między 4 a 6tą —	piękna pogoda zwłaszcza kiedy mało wiatru.	piękna pogoda i zimno jeśli wiatr północny.
między 6 a 8mą —	słotno jeśli wiatr południowo lub północno-zachodni.	śnieg z deszczem jeśli wiatr południowo-zachodni.
między 8 a 10tą —	stalsza pogoda.	mróz.
między 10 a 12tą —	stała pogoda.	pięknie i mrózno.

UWAGI OGULNE.

1, Im jaka odmiana xiężyca, jako nów pierwsza kwadra, pełnia, i ostatnia kwadra, bliższa do północy, tém pięknieysza i stalsza będzie pogoda w ciągu następujących dni siedmiu.

2, Pod takowy rachunek podciąga się czas czterech godzin, to jest: dwie godzin przed i dwie po północy.

3, Im znowu bliżey południa te odmiany xiężyca zdarzają się, tém więcey bywa niepogody, wiatrow, słoty przez następujące dni siedém.

4, Pod takowy rachunek podciąga się czas czterech godzin, to jest: dwie godzin przed i dwie po południu. Uwagi te tyczą się głównie lata, lubą dają się w pewnym stopniu do jesieni i do wiosny zastosować.

5, Odmiany xiężyca: pierwsza kwadra, pełnia, i ostatnia kwadra, kiedy przypadną w sześciu godzinach po południowych od 4tey do 10tey sprowadzają pogodę, która jednak zależy od tego zkąd wiatr wieje.

ZMIANY POWIETRZA Z POSTRZEŻEŃ

nad Zwierzętami, Ptakami, Roślinami, i t. d.

Wiadomość zmian powietrza jest bardzo potrzebna w wieyskiém gospodarstwie. Zwierzęta, ptaki są czulsze na zmiany w powietrzu, niż sam człowiek, i rożnemi sposobami dają to poznawać. Ztąd łatwo wnosić, jakich odmian pogody oczekiwać można.

Następujące postrzeżenia są zgodne z prawdą i doświadczenie przekona, że rzadko kiedy zawodzą.

Kiedy z rana kruk wysoko w powietrzu lata, wydając głosne chrapliwe krakanie, można bydź pewnym pogody, a jeśli dzień jest pochmurny, to niezawodnie się wypogodzi.

Głosne krzekorzenie, kwokanie, gęganie, kur, gęsi, kaczek, i krzyki wszelkiego ptastwa wodnego zapowiadają deszcz.

Kiedy jaskółki latają nad stawami, sadzawkami, i krążą nad wodą tak, jak gdyby z niey co chwytały, bywa to na deszcz; latające wysoko, wróżą pogodę.

Przed deszczem świnie są niespokoyne; walają się w błocie, skrobią się: Toż samo postrzegać się daje na kurach; grzebią się w śmieciach i skubią się.

Przed burzą bydło rogate i owce skupiają się razem, i obracają głowami w stronę przeciwną od wiatru.

Kiedy nietoperze długo w wieczor latają, można się spodziewać nazajutrz pogody.

W jesieni przed deszczem muchy, bąki, i inne robactwo bardzo jest naprzykrzone; komary gorzey kąsają.

Stada dzikich gęsi odlatujące w jesieni, a lecące nizko, wróżą wczesne zimna.

Pajęczyna wieszająca się po ścierni na polu i ulatająca w powietrzu, zapowiada stałą pogodę.

Krzykliwe skrzeczenie żab na wiosnę, osobliwie wieczorem, zapowiada niezawodny deszcz.

Latanie krówek gnojowych wieczorem letnią porą, znaczy pogodę nazajutrz.

Na słotę psy są ociężałe i senne, lubią grzać się przy ogniu.

Na deszcz krety kopią większe kretowiska, niż zwyczaynie.

Łażenie po ścianach pająkow, i okazywanie się w większey liczbie, niż zwykle, przepowiada blizką słotę.

Szczekanie mocne i częste psów w nocy, wróży pospolicie odmianę powietrza.

Kiedy na krzewach i żywych płotach wiele jest jagod, to zwykło wróżyć tęgą zimę.

Obfitość miazgi w drzewach, i tak zwany spadający miod na roślinach, są oznakami niezmienney pogody.

Kiedy zielone żabki na drzewach krechczą, to na deszcz.

Na burzę drozdy głosniey śpiewają, i nieprzestają śpiewać, dopóki deszcz nie zacznie padać; dla tego drozdow zowią w niektórych mieyscach: *chorągiewkami burzy.*

Na deszcz gołębie wracają ociężałym lotem do gołębnika.

Kiedy pszczoły nie lecą w pole, lecz trzymają się ula, lub siedzą wewnątrz, można z pewnością oczekiwać deszczu z wiatrem.

Kiedy wicher ma się wszcząć, świnie chrząkają, kwiczą, biegają jak wściekłe, i podnoszą ryje w stronę, zkąd wicher ma powstać. Dla tego pospólstwo powiada: że prosięta *wąchają wiatr.*

Na deszcz pintady nadzwyczaynie krzyczą, podobnież pawie.

Obfitość rosy wieczorney wróży pogodny dzień następny; mało rosy lub zupełny jey brak, niepewną pogodę.

Pływanie po wierzchu wody lekkiego pierza i puszkow, które wiatr tam napędza, bywa przepowiednią deszczu z burzą.

Kiedy bydło pasąc się je chciwiey, niż zwyczaynie, i polizuje kopyta, jest to znakiem zanoszenia się na deszcz. Jeśli tam i sam biega, wyskakuje i wierzga, zadzierając ogon do góry, pewno nastąpi burza.

Kiedy łabędź podleci do znaczney odległości przeciw wiatru, chociażby w dzień naypogodnieyszy, musi bydź w 12tu, a naydaley w 24ch godzinach wicher, z wichrem połączony bywa deszcz, zwykle rzęsisty.

Kiedy koguty pieją we dnie lub wieczorem, bywa to na zmianę powietrza, kiedy pieją podczas słoty, będzie pogoda. I dla tego mówią: *koguty rozśpiewają chmury.* Myśliwi twierdzą, że *skromne* zające w jesieni, zapowiadają tęgą zimę.

Kiedy w jabłku dębowém, jak się rozłupie, znayduje się muszka, zima będzie łagodna; kiedy robak, zima tęga i mrozna.

Zawołana u nas gęś Sgo Marcina, kiedy ma kość piersiową siną, jak stare kucharki uważają, zima ma bydź tęga; kiedy ma białą, łagodna. Trzeba tę kość suszyć, jak mówią, koniecznie na piecu.

Kiedy pies je trawę, a kot myje się łapkami, można spodziewać się deszczu, a nie, jak utrzymują, gości. Także kiedy gęsi i kaczki nurka dają, a myją się bywa deszcz.

Kiedy ryby wyskakują na wierzch wody i łapią muszki, można także spodziewać się deszczu.

Jeżeli rośliny przewidują ciągłą suszę, która je zwykła wyniszczać, tak przez wyciąganie powietrzem zbyt elastycznêm wyziewow dolną stroną liścia uwalniających się, jako też przez wysuszanie ziemi, na ówczas opuszczają swoje liście na doł, zwinione lub zgięte ku stronie dolney: raz, aby osłonić ziemię przed upałem; drugi raz, aby przytłumić skupieniem fibrow dolnych. Niechże tylko stan powietrza obiecywać zacznie deszcz, natychmiast liście inny kształt przybiorą, odprostują się z zakrzywienia na doł, zegną się w rynnę ku srzodkowi, podniosą się do góry, jedném słowem, utworzą prawdziwą łyżkę potrzebną do przyymowania wilgoci. Gdy deszcz padać zaczyna, a liście trzymają się ciągle postaci polewaczki, niezawodnie to zapowiada prędką pogodę; ponieważ na deszcz długi przybierają natychmiast formę deszczo-chrona (parapluje), jakby przewidywały, że wilgoci będzie do zbytku. Niekiedy zginają się w pół, tak, że połowa wody deszczowey do łodygi, połowa opodal spływa; w takim razie deszcz potrwa 6 do 12 godzin.

Dalszy ciąg w przyszłym Kalendarzu będzie położony.

NOWE PRZEPOWIEDNIE

Pogody, deszczu, słoty, śniegu, mrozu, wiatru i innych zmian powietrza.

a) Z uważania słońca. Widok ciał niebieskich, na które się zapatrujemy przez powietrze, może także wskazywać niemylne znaki mającey nastąpić pogody lub słoty. I tak, jeżeli słońce jest zasępione i jakby zamarzone w wodzie, nadto jeżeli wschodzi czerwone z jaskrawemi promieniami pomieszanemi z czarnemi pręgami, jeżeli się ponad niém znayduje gęsta chmura, albo nakostatek otoczone jest niebem czerwoném; należy się z tego wszystkiego spodziewać deszczu. Nagłe deszcze nigdy długo nietrwają, lecz gdy niebo zachmurza się powoli, a słońce, xiężyc lub gwiazdy zaciemniają się nieznacznie, deszcz padać będzie naymniey przez 6 godzin. Słońce zapowiada pogodę: jeżeli wschodzi jasne i niebo było pogodne pod czas nocy. Jeżeli chmury otaczające słońce przy wschodzie, kierują się ku zachodowi; jeżeli też słońce otoczone jest wesołém kołem równo na około oddaloném od jego tarczy, na ten czas można się spodziewać ciągłey pogody, równie jak wtedy, kiedy słońce zachodzi wsrzód obłokow czerwonych.

b) Z uważania xiężyca. Jeżeli tarcza xiężyca jest blada, to zapowiada deszcz; jeżeli zaś jego rogi po nowiu są przyćmione, to także oznaymia deszcz, który może potrwać przez całą pierwszą kwadrę; lecz potém na-

stępuje zwykle długa, aż do następnego nowiu trwająca pogoda. Obręcz około xiężyca wraz z wiatrem południowym oznaymują deszcz mający padać nazajutrz. Gdy wiatr jest południowy i kiedy xiężyc pokazuje się dopiero czwartey nocy po nowiu, to zapowiada długie deszcze w miesiącu bieżącym. Pełnia xiężyca w kwietniu, a nów i pełnia w sierpniu, sprowadzają prawie zawsze deszcz. Uważają, jako niemylny znak pogody: kiedy plamy xiężycowe są bardzo wyrazne i kiedy jasne otacza światło jego tarczę w pełni. Gdy rogi xiężyca czwartego dnia po nowiu są ostro zakończone, jest to znakiem pogody aż do pełni. Jeżeli xiężyc jasny jest we trzy dni po nowiu i przed pełnią, można bydź zawsze pewnym piękney i długiey pogody. Po każdym nowiu lub pełni prawie zawsze pada deszcz, a po nim następuje pogoda.

c) Z uważania gwiazd. Gwiazdy także wskazują nam pewne znaki pogody lub słoty, jeżeli je pilnie uważać będziemy. Kiedy są blade i wydają się bydź wielkiemi, kiedy nie można dostrzdz ich migania, lub kiedy są otoczone kołami, można z tego wnosić o blizkim deszczu. Gdy w lecie wiatr jest wschodni, a gwiazdy zdają się bydź większemi jak zwyczaynie, wtedy spodzieway się nagłego deszczu. Gdy gwiazdy ukazują się na niebie w wielkiey liczbie, gdy są do tego świetne i żywo się migają, jest to niemylny znak pogody w porze letniey, a mrozu w porze zimowey.

d) Z uważania zwierząt, ptaków, i t. d. Ile razy dzierlatka czyli tak nazwany Smieciuch (Alanda cristata) wzbiwszy się w górę zacznie rozwodzić swoje śpiewy, tyle razy można bydź pewnym długiey słoty. Nasi rolnicy uważają, iż im dłużey śpiewać będzie dzierlatka, tym dłużey potrwa słota, a nawet z tey przyydzie strony, w którą dzierlatka w czasie swoich trelow obrócona jest dziobem. Na słotę także gęsi i kaczki pośpieszają na wodę, okazując wielkie poruszenia i wydając mocne krzyki; kruki i wrony latają gromadnie nie zatrzymując się nigdzie; sroki i soyki gromadzą się i wrzeszczą; wrony kraczą więcey niż zwyczaynie; czaple i sokoły latają nizko, jaskółki uganiają się ponad samą ziemią lub wodą za muszkami; ptaszki małe zaniedbując żeru, uciekają do swoich gniazd; kury i gołębie nie porzucają swego zamieszkania; ptastwo swoyskie trzepiocze się w piasku; skowronki i wróble świergoczą bardzo rano; zięba odzywa się wcześnie przy domach. Konie rżą gwałtownie i wyskakują; osły beczą więcey jak zwykle; woły otwierają nozdrza spoglądając ku południu, potém kładą się i liżą; koty umywają pysk i uszy; psy drapią ziemię z zapędem i niejakieś kruczenie daje się słyszeć w ich brzuchu. Żaby i ropuchy skrzeczą w kałużach; robaki wyłażą z ziemi obficie. Pająki spadają ze swych pajęczyn; muchy są ociężałe, lecz bardziey naprzykrzone niż zwykle, mrówki zdążają z pośpiechem do swych kryjowek, równie jak pszczoły do ulow; komary brzęczą więcey niż zwyczaynie.

e) Z uważania różnych rzeczy domowych. Jest jeszcze wiele innych znakow mającego nastąpić deszczu lub wielkiey wilgoci, jak np. pęcznienie suchego drzewa; potnienie się soli, marmuru, żelaza, i t. p. rzeczy; pękanie nieodstrojonych strón w instrumentach muzycznych; rozwalnianie się wyciągniętego papieru, płótna, obić, obrazow; ukazanie się niezwykłego światła około płomienia palącey się świecy, mętnienie wody w stawach, i t. d. Uważają jeszcze, że osoby cierpiące reumatyzmy i t. p. dolęgliwości, i te, co mają źle zagojone rany, doznają dotkliwych bolow, ile razy ma nastąpić słota i t. p. nagła zmiana powietrza.

Dalszy ciąg w przyszłym roku.

***Moralność Machometa** w kilku zebrana słowach.*

1, Powróć temu, któremuś zabrał. — 2, Przebacz temu, który cię obraził. — 3, Czyń dobrze wszystkim bez wyłączenia.

WIADOMOŚĆ,

Kiedy w Wilnie Poczta Odchodzi i Przychodzi?

Na trakty przez Wiłkomierz i Dyneburg w Gubernije: St. Peterzburgską, Pskowską, Nowogorodską, Witebską, Archangielską i Xięstwo Finlandskie, oraz i Państwo Szwedzkie; przez Wiłkomierz i Kowno do Królestwa Polskiego, a przez Taurogi do Prus i dalsze Państwa za onym położone; przez Wiłkomierz na Zmuydź i w Gubernije: Mitawską, Rygską i Rewelską aż do St. Peterzburga; przez Lidę w Guberniję Grodzieńską i Obwod Białostocki, a przez Brześć Litewski do Królestwa Polskiego na tych traktach leżące, oraz na Wołyń po trakcie za Brześciem, również przez Radziwiłłow do Austryi i dalsze Państwa za onym położone, w Niedziele i Czwartki, od 7mey do 12tey z rana.

Na trakt przez Mińsk do Moskwy, Małey-Rossyi i Wołynia, i wszystkich miast w tey stronie leżących, w Poniedziałki i Piątki; a do Swięcian i Widz, w Piątki, i do Trok, w Poniedziałki, od 7mey do 12tey z rana.

Na Extra-Pocztę przez Wiłkomierz do Mitawy, Rygi i do St. Peterzburga, w Piątki od 7mey do 12tey z rana.

Z traktu St. Peterzburgskiego i Grodzieńskiego, w Niedziele i Czwartki; Moskiewskiego, Srzody i Soboty; Widzkiego i Trockiego, Srzody.

WIADOMOŚĆ,

Kiedy w Grodnie Poczta Odchodzi?

Na trakt do Białegostoku, Wołyń, Podol, Bessarabiją i Gubernije: Kijowską i Chersońską; przez Brześć do Królestwa Polskiego; przez Radziwiłłow do Austryi, Italii, Rzymu, Saxonii, Szwaycaryi i innych Państw w tey stronie położonych; przez Skulany do Turcyi, a także do Brześcia, Kobrynia, Prużany i Wołkowyska, w Poniedziałek i Piątek od 8mey do 12tey godziny z rana.

Na trakt do obu Stolic, Wilna, Białey-Rusi, Mało-Rossyi, Kurlandyi, Inflant, Finlandyi, i Całey Rossyi, Lidy, Nowogródka i Słonima, a także przez Tanerogen do Prus, Francyi i innych Krajow w tey stronie położonych; przez Kowno do Królestwa Polskiego; przez Peterzburg do Anglii, Szwecyi, Norwegii i Danii, we Wtorek w wieczor od 3ciey do 7mey i Piątek rano od 8mey do 12tey.

Zkąd i kiedy Poczta przychodzi do Grodna?

Z Białegostoku, Wołynia, Królestwa Polskiego i innych Miast i Krajow w tey stronie położonych, we Srzodę i Sobotę.

Z Wilna, obu Stolic i innych Miast w tey stronie położonych, we Wtorek i Sobotę.

Z Wołkowyska, Prużany i Kobrynia, w Niedzielę i Czwartek z rana.

MAXYMY TEOGNISA.

Stroń od nieprzyjaciela, jak sternik od skały. Do stołu, skoro go zastawisz, zlecą się jak pszczoły do miodu, przyjaciele; a w przygodzie, jakbyś je siarką podkurzył.

Zbytek, a za nim następna sytość, więcey uczyniły szkody, niż głod i niedostatek. Chciwością zwiększenia się giną narody: łakome żądze nie znają miary, wiodą do gwałtow, a te do zguby.

Rostropność jest pierwszym z przymiotow: kto jey niema, nic niema, i niczego się spodziewać nie może.

Słowa powabne nie wiele znaczą: serce prawe, to grunt człowieka. Znośnieyszy takowy, który szczerze nienawidzi, nad tego, który ozięble kocha, ma on dwie dusze na jednym języku.

Płaczą krewni na pogrzebie ubogiego, że umarł, a nic nie zostawił: płaczą i na pogrzebie bogacza, iż umarł, a więcey jeszcze nie zostawił, niżeli się oni spodziewali.

KALENDARZ

SWIĄT I POSTOW STARO-ZAKONNYCH.

STYCZEŃ
Od 7 Mca Szwat do 8 Mca Oder Ryszon.

9, Szabas Szyra (Sobota pieśni) śpiewając pieśń przeyście Izraelitow przez morze czerwone, i Chamisza-oser biszwat, (15 dzień Mca Szwat) Radosny.
24, Rosz-chodesz Oder Ryszon (Nów Mca Oder pierwszy).
25, Drugi dzień Rosz-chodesz.

LUTY
Od 8 mca Oder Ryszon do 6 mca Oder Szeyni.

7, Purym Koton (Dzień radosny).
23, Rosz-chodesz Oder Szeyni (Nów Mca Oder drugi).
24, Drugi dzień Rosz-chodesz.

MARZEC
Od 6 mca Oder Szeyni do 8 mca Nisan.

8, Post Estery Królowey.
9, Purym. (Dzień wielce radosny ze zguby Hamana w Królestwie Perskiém.)
10, Szuszan-purym. (Radosny na pamiątkę niegdyś stołeczne to Państwo).
25, Rosz-chodesz Nisan (Nów mca Nisan).

KWIECIEŃ
Od 8 miesiąca Nisan do 8 mca Ir.

7, Post pierworodnych.
8, Peysach. (Dzień 1 S. Wielkanocy, czyli wyiście z niewoli Egiptu).
9, Drugi dzień święta.
10, 11, 12 i 13, Cholhamoed. Powszedne dni (pół święta) między świętami.
14, Siódmy dzień święta.
15, Ostatni dzień święta.
16, Isru-chag. (Przydatek do święta) Radosny.
23, Rosz-chodesz Ir (Nów miesiąca Ir).
24, Drugi dzień Rosz-chodesz.

MAY
Od 8 miesiąca Ir do 10 mca Sywan.

3, 6 i 10, Taynas behab. (Post niektórych

pobożnych Izraelitow, w Poniedziałek, Czwartek i Poniedziałek).

11, Lag-baumer (33ci dzień od Wielkanocy) Radosny.

23, Rosz-chodesz Sywan. (Nów mca Sywan).

25, 26 i 27, Szelosze jeme hagbala. (Przygotowanie się do przyjęcia Praw Boskich) Radosne.

28 i 29, Szawues (Swięto tygodniowe) Zielonych Swiąt.

30, Isru-chag. (Przywiązany do święta) Radosny.

CZERWIEC

Od 10 mca Sywan do 10 mca Tamuz.

11, Taynes Chof-sywan. (Post niektórych pobożnych Izraelitów w niektórych Prowincyach).

21, Rosz-chodesz Tamuz (Nów mca Tamuz).

22, Drugi dzień Rosz-chodesz.

LIPIEC

Od 10 mca Tamuz do 12 mca Ow.

8, Szywe-oser-betamuz. (Post, dzień zburzenia Jerozolimy). Żałobny.

21, Rosz-chodesz Ow (Nów miesiąca Ow).

24, Szabas chazon. (Sobota czytania Proroctwa i widzenia Izajasza). Niewesoły.

29, Tysze-beaw. (Dzień spalenia Kościoła świętego) żałobny i post ścisły.

31, Szabas Nachmu (Sobota Pocieszenia) Radosny.

SIERPIEŃ

Od 12 mca Ow do 13 mca Elul.

4, Chamisza-oser beow (15 dzień miesiąca Ow). Radosny.

19, Rosz-chodesz Elul (Nów miesiąca Elul).

20, Drugi dzień Rosz-chodesz.

WRZESIEŃ

Od 13 mca Elul do 14 mca Tyszry r. 5598.

12, Szlichas (dni wybaczenia) pobożne, że przede dniem się modlą codzień, aż do dnia 31 tegoż mca.

18, Rosz-chodesz Tyszre i Rosz-haszona (Nowy Rok 5598).

19, Drugi dzień Rosz-haszona.

20, Com Gdaliohu (Post ścisły Gdaliasza).

27, Jom Kiper (dzień expiracyi oczyszczenia się z grzechów) Post bardzo ścisły

PAZDZIERNIK

Od 14 mca Tyszry do 15 mca Cheszwan.

2, Sukas. (Swięto Namiotów).

3, Drugi dzień święta Namiotów.

4, 5, 6 i 7, Cholhamoed. (Powszedne dni między świętami.

8, Hoszayna Raba. (Wybaw pomocą wielką).

9, Szemini aceres. (Ósmy dzień zamknienia święta).

10, Symchas Thora. (Pocieszenia się z Zakonu Bożego.

11, Isru-chag, (Przywiązany do święta).

17, Rosz-chodesz Cheszwan (Nów miesiąca Cheszwan).

18, Drugi dzień Rosz-chodesz.

25, 28 i 1 Mca Listopada. Taynas behab. (Post niektórych pobożnych Izraelitow w Poniedziałek, Czwartek i Poniedziałek).

LISTOPAD

Od 15 mca Cheszwan do 15 mca Kisłew.

16, Rosz-chodesz Kisłew (Nów miesiąca Kisłew).

17, Drugi dzień Rosz-chodesz.

GRUDZIEŃ

Od 15 mca Kisłew do 16 mca Teywes.

Od 12 do 20 Osim dni Chanuka. (Odnowienie czyli poświęcenie Kościoła Swiętego) Dni radosne.

16, Rosz-chodesz Teywes (Nów miesiąca Teywes).

17, Drugi dzień Rosz-chodesz.

26, Asore Betewes. (Post ścisły 10 dnia miesiąca Teywes, w którym było pierwsze oblężenie Jerozolimy).

ZACMIENIA XIĘŻYCA.

Dwa całkowite zaćmienia xiężyca przypadną w tym roku: pierwsze zaćmienie będzie dnia 8go Kwietnia około godziny dziesiątey i pół wieczorem; a drugie zaćmienie dnia 2go Pazdziernika około godziny pierwszey rano.

JARMARKI

Pryncypalnieysze Kraiowe i Zagraniczne.

Antolepta w Pcie Wiłkomierskim w dniach Niedzielnych: 1, Po Nowym roku; 2, Po Gromnicach; 3, Na 4m tygodniu Wielkie: Postu; 4, Po S. Janie Chrzcicielu; 5, Po S. Annie; 6, Po S. Bartłomieju; 7, Po Symona i Judy Apos: ; 8, Po S. Marcinie.
Berdyczew: 1szy 13 Stycznia. 2, w N. Białą. 3, 12 Junii. 4, 15 Augusta. 5, 1 Listopada.
Bieszeńkowicze: W dzień SS. Piotra i Pawła.
Bobróysk: 1szy, Na 3 Króle. 2, Na S. Mikołay, t. j. 9 Maja. 3, Na Pokrowy P. Maryi.
Chasłowicze: Dnia 24 Lipca.
Dołhinów: Na Wniebowstąpienie Pańskie.
Druja: Na 3 Króle.
Homla: Na Nowy Rok.
Janiszki: 1, Na Gromnicz. P. Maryi. 2, Na Srzodopoście. 3, Na Boże Ciało.
Jeziorosy: 1szy w Niedzielę pierwszą po Jarmarku Widzkim 3 Królskim. 2, 15 Augusta według nowego Kalendarza.
Iłuksztа: 1szy na 3 Król. 2, na Grom. P. M.
Krasław: 1szy Od Niedzieli mięsop: do wielkiego postu. 2, od 22 Julii do 1 Augusta.
Kalwarya: w Niedz. po Nawiedzeniu P. M.
Królewiec: 24 Junii według nowego Kalen.
Linków: w Niedzielę po Szkaplern. P. M.
Lubawicze: 1, Na 3 Króle. 2, W dzień SS. Piotra i Pawła.
Lipsk: 1, Na Nowy Rok. 2, 24 Aprыla. 3. W d. S. Michała Arch. według now: Kal.
Oswiey w Guber: Witebskiey: 1, W ostatni Piątek przed Swiętym Piotrem. 2, Na Borysa, to jest dnia 24 Julii.
Ostrowno: Na Wniebowzięcie P. Maryi.
Parycze w Pcie Bobrŏyskim: W dzień S. Parascewii 14 Pazdziernika, trwa 8 dni.
Płungiany: 1, w Poniedziałek zapustny. 2, Na narodz. S. Jana.
Poswol: Także w tym dniu.
Radoszkiewicze: W dzień SSS. Tróycy.
Rogów: w Niedzielę po Wniebowzię. P. M.
Rogoło: 1szy Na Wniebowstąpienie Pań. 2, Na Boże Ciało. 3, na S. Michał.
Sałanty: 1szy, na 3 Króle. 2, Na S. Maryą Magd: 3, Na S. Roch. 4, Na Aniołow Str:
Smorgonie. Na Srzodopoście.
Swisłocz: Po Zelwiańskim poczyna się.
Szkłów: 1, w N. Wstępną. 2, Na Boże Ciało.
Szczuczyn: 1szy na Maryą Magdalenę. 2, W dz. Symona Judy według nowego Kalen.
Szaty: W dzień Swiętey Tróycy.
Szydłow: Na Narodzenie Panny Maryi.
Szymbórg: w Niedzielę po Wniebowz. P. M.
Uciana: w Pcie Wiłkomier: 1, Na Gromni. 2, Na Wniebowstąp: Pań. 3, na Boże Ciało. 4, Na Aniołow Stróżow, ma tygod. Jarm.
Warszawa: 1, w 2 Poniedz: po Ss. Fili: i Jakóbie. 2gi, w 3 Poniedz. po wszystkich SS., trwaią po 3 tygod. według now. Kalenda.
Widze: 1, w Niedzielę po 3 Królach. 2, Na Srzodopoście. 3, Na N. P. Maryą Szkapler.
Wilno: Od 23 Aprыla do 15 Maia corocznie.
Wiłkomierz: W dzień SS. Piotra i Pawła.
Worno: w Niedzielę po SS. Pietrze i Pawle.
Wysokie: W dzień S. Jakóba Apostoła według nowego Kalendarza.
Zelwa: W dzień Swiętey Anny według Kalendarza Ruskiego.

TABELA

Wschodu i Zachodu Słońca.

D.	STYCZEŃ. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.	LUTY. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.	MARZEC. wschód. G.	M.	zachód G.	M.	KWIECIEŃ. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.	MAY. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.	CZERWIEC. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.
1	8	12	3	50	7	17	4	42	6	13	5	44	4	59	7	0	4	2	7	58	3	25	8	35
3	8	10	3	52	7	13	4	47	6	8	5	52	4	56	7	4	3	58	8	2	3	25	8	35
5	8	8	3	56	7	9	4	52	6	3	5	57	4	52	7	8	3	54	8	5	3	24	8	35
7	8	5	3	57	7	4	4	6	5	58	6	2	4	48	7	13	3	52	8	7	3	24	8	35
9	8	0	4	0	7	0	5	0	5	54	6	6	4	45	7	17	3	49	8	12	3	23	8	35
11	7	56	4	4	6	56	5	5	5	50	6	11	4	40	7	21	3	45	8	16	3	24	8	36
13	7	52	4	8	6	50	5	10	5	44	6	16	4	36	7	25	3	40	8	18	3	24	8	36
15	7	48	4	12	6	43	5	15	5	39	6	20	4	32	7	29	3	38	8	20	3	25	8	35
17	7	45	4	15	6	40	5	19	5	34	6	24	4	28	7	33	3	35	8	22	3	25	8	34
19	7	43	4	17	6	35	5	24	5	30	6	30	4	26	7	36	3	33	8	26	3	26	8	33
21	7	39	4	20	6	30	5	29	5	27	6	34	4	20	7	39	3	31	8	28	3	28	8	32
23	7	31	4	28	6	24	5	33	5	20	6	38	4	16	7	43	3	30	8	28	3	30	8	30
25	7	26	4	27	6	22	5	37	5	17	6	42	4	12	7	47	3	29	8	30	3	32	8	28
27	7	24	4	33	6	18	5	41	5	12	6	48	4	9	7	50	3	28	8	30	3	34	8	26
29	7	22	4	37	—	—	—	—	5	7	6	53	4	6	7	53	3	26	8	33	3	36	8	24
31	7	20	4	40	—	—	—	—	5	3	6	58	—	—	—	—	3	25	8	34	—	—	—	—

D.	LIPIEC. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.	SIERPIEŃ. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.	WRZESIEŃ. wschód. G.	M.	zachód G.	M.	PAZDZIER. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.	LISTOPAD. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.	GRUDZIEŃ. wschód. G.	M.	zachód. G.	M.
1	3	30	8	22	4	30	7	30	5	36	6	22	6	43	5	17	7	45	4	13	8	22	3	36
3	3	41	8	18	4	33	7	24	5	40	6	18	6	48	5	12	7	49	4	11	8	23	3	35
5	3	43	8	16	4	38	7	20	5	44	6	14	6	52	5	18	7	53	4	9	8	24	3	35
7	3	46	8	14	4	42	7	18	5	48	6	10	6	56	5	4	7	55	4	6	8	25	3	35
9	3	49	8	11	4	46	7	14	5	53	6	5	7	0	5	0	7	57	4	2	8	25	3	34
11	3	51	8	8	4	50	7	10	5	58	6	2	7	4	4	56	8	0	4	0	8	26	3	35
13	3	54	8	6	4	54	7	5	6	2	5	58	7	9	4	50	8	3	3	56	8	25	3	36
15	3	57	8	2	4	56	7	1	6	6	5	53	7	13	4	45	8	6	3	54	8	24	3	37
17	4	0	8	0	5	2	6	56	6	10	5	48	7	17	4	40	8	9	3	50	8	23	3	38
19	4	4	7	55	5	7	6	51	6	16	5	43	7	21	4	35	8	12	3	48	8	23	3	39
21	4	8	7	51	5	12	6	46	6	21	5	38	7	24	4	34	8	14	3	46	8	22	3	40
23	4	11	7	48	5	16	6	41	6	25	5	33	7	28	4	29	8	16	3	44	8	21	3	41
25	4	14	7	44	5	21	6	36	6	30	5	28	7	33	4	26	8	18	3	42	8	19	3	43
27	4	17	7	39	5	25	6	34	6	34	5	22	7	37	4	22	8	20	3	40	8	17	3	45
29	4	20	7	36	5	29	6	30	6	38	5	19	7	41	4	20	8	21	3	47	8	15	3	47
31	4	24	7	32	5	34	6	26	—	—	—	—	7	44	4	15	—	—	—	—	8	13	3	50

